

SBORNÍK TRAMPSKÉ LITERÁRNÍ SOUTĚŽE

XXXIII. TRAPSAVEC 2007

Propozice Trapsavce

Soutěž je tématicky zaměřená na práce zasvěcené přírodě a trampování.
Soutěží se ve třech kategoriích dle věku a předchozích úspěchů:

Próza a poezie do 23 let

Próza a poezie nad 23 let

Kategorie Oldsavců – Próza a poezie (ti, kteří získali v Trapsavci tři ceny a víc bez ohledu na věk)

Nejlépe ohodnocená práce bez rozdílů kategorie získává hlavní cenu
– **Zlatého trapsavce**.

Každý účastník může do soutěže zaslat maximálně tři povídky s rozsahem do čtyř stran A4 a maximálně tři básně – celkem 6 prací.

Každou práci prosím zašlete v devíti nepodepsaných kopiích
(8x pro porotce a 1x archiv).

Psavci žijící mimo Českou republiku mohou poslat svá dílka mailem na
puchejr@volny.cz

K soutěžním příspěvkům přilož lístek se jménem a adresou, případně i e-mail,
a ofrankovanou obálkou se zpáteční adresou účastníka (pro posílání zvadla na slavnostní oheň – předávání cen). Posílání ofrankované obálky se samozřejmě netýká příspěvků ze zahraničí - pošleme zvadlo mailem.

Organizátoři Trapsavce se zavazují oslovit alespoň dva autory / autorky účastníci se soutěže a **nejpozději do jednoho roku jim vydat sbírku**.

Uzávěrka soutěže je každoročně 30. dubna!

Své povídky a básně posílejte na:

Sdružení Avalon

(Iva Spurná – Draculea)

Komořanská 87/13

143 00, Praha 4

e-mail: puchejr@volny.cz

webové stránky: <http://www.sdruzeni-avalon.cz/>

Trapsavec

**Slovo označující TRAmpského PSAVCE.
(Pajdův slovník naučný, rok vydání 1971)**

Fotky z letošního Trapsavce najdeš na níže uvedených odkazech.

<http://www.tonyavalon.rajce.idnes.cz/> - Avalon (fotky Termita, Deneb, Housete..)

<http://jennyvau.com/ALBA/TRAPSAVEC2007/index.html> - Jenny

<http://www.holkahouse.com/Trapsavec7/index.html> - Holka House

http://ama.rajce.idnes.cz/0709_Trapsavec_2007/ - Klárka

<http://www.holkahouse.com/TrapsavecfotoDeneb/index.html> - B.B. Deneb

<http://s71.photobucket.com/albums/i156/Prebral/Akce/KourimATrapsavec/?start=40> Přebra

Sborníky Trapsavce vycházejí již od roku 1986, ale tento sborník je díky své e-podobě první v řadě. Pokud se ti jeho obsah líbil, klidně ho pošli dál, budeme jen rádi a děkujeme.

V případě zájmu o účast v Trapsavci najdeš propozice soutěže na začátku sborníku. Zároveň ti rádi odpovíme na tvé dotazy.

A pro ty, kteří o Trapsavci chtějí vědět víc:

Historie Trapsavce

<http://www.sdruzeni-avalon.cz/trapsavec.php>

Vybrané povídky a básně z bezmála 10 000 prací poslaných do Trapsavce od roku 1971.

<http://www.sdruzeni-avalon.cz/trapsavec3.php>

Trapsavecká fotogalerie

<http://www.sdruzeni-avalon.cz/trapsavec4.php>

**Letošní vítězka Trapsavce
Jaroslava Hlavatá – Aťka**

XXXIII. ročník Trapsavce 2007

O víkendu 14.–16. září 2007 se na krásném místě v zvaném Základna, poblíž obce Církvice, uskutečnilo vyhlášení výsledků 33. ročníku trampské literární soutěže Trapsavec.

Porota ve složení Tony Linhart, Jaromír Hlavatý – Juan, Milan Plich – Belmondo, Jaroslava Šálková – Kavče, Gábina Vítová – Madelaine, Víta Obůrka, Petr Náhlík – Vokoun a Mírek Valina měla nelehkou práci s hodnocením 170 povídek a básní od 70 trapsavců z Čech, Moravy, Slovenska a v jednom případě i ze Švýcarska. S výsledkem jejich rokování se může seznámit na stránkách tohoto sborníku.

V průběhu následujících dvanácti měsíců se bude setkávat s povídkami a básněmi z letošního klání na stránkách trampských a tábornických časopisů (Puchejř, Řádky, Oslavské boudy, Severka, Trampský spravodaj, Brdská vločka a další.), na webu Avalonu (www.sdruzeni-avalon.cz) a každý pátek na folkovém serveru Folktime (www.folktime.cz).

Čtení trapsaveckých dílek proběhne na Stopách sešlapaných bot v Praze a v Plzni, v Polanově síni, na Country rádiu, Jizerské notě a dalších akcích.

Novinkou by mělo být zprovoznění vlastních webových stránek Trapsavce.

Zároveň přichází nová grafička těchto písmenek a řádků – Štěhně, které vystřídala Vítu po těžko uvěřitelné sérii 21 sborníků, které začal vydávat v osmdesátých letech společně s Belmondem. Vítovi děkujeme a Štěhněti přejeme stejnou výdrž!

Podle slibu daného organizátory Trapsavce (vydat alespoň dvě sbírky ročně trapsaveckým autorům a autorám) byly vydány knížky Juanovi, Juppovi, Akélovi, Houlovi a Lišákovi.

Uzávěrka dalšího ročníku soutěže je 30. dubna 2008, propozice najdeš na předchozí stránce.

Těšíme se proto na další setkání a děkujeme všem, kteří přiložili svoje polínko do pomyslného trapsaveckého ohně.

Draculea a Tony

Výsledky

Zlatý Trapsavec

Klec – Vlastimila Hlavatá AŤKA, Náchod

Poezie do 23. let:

1. místo: Tichopád – Pavol Olejník HAVRAN, Prešov
2. místo: Na samote – Pavol Olejník HAVRAN, Prešov
2. místo: Podnědlní – B.B. Deneb, Praha
3. místo: Malý obrázek z Rumunska – B.B. Deneb, Praha

Poezie nad 23 let:

1. místo: Zastávka – Vojta Kouba, Chrást u Plzně
2. místo: Městský šaman... vyznání víry – Anna Benešová, Liberec – Staré Pavlovce
3. místo: Kamenný svět – Marcel Gregor, Chrudim
3. místo: Návraty – Kamila Jůzlová, Plzeň

Poezie oldpsavců

1. místo: Jizvy – Vlastimila Hlavatá AŤKA, Náchod
2. místo: Lesní zátiší – Robert Čapek FARÁŘ, Nehvizdy
2. místo: Na plovárně – Jaroslav Šlejmar KUTLOCH, Rokycany
3. místo: Předjaří – Stanislava Bumbová, České Budějovice

Próza do 23. let:

1. místo: Neuděleno
2. místo: Takovej punta – B.B. Deneb, Praha
3. místo: Povídka pro Jajku – B.B. Deneb, Praha

Próza nad 23. let:

1. místo: Pidimužik – Petr Soldát HARMONIKA, Český Krumlov
2. místo: O studni, obloze a posledním satelitním vysílaci vz. 25 – Jan Pohunek PŘEBRAL, Praha
3. místo: Čarodějná – Anna Benešová, Liberec – Staré Pavlovce

Próza oldpsavců:

1. místo: Bludný kořen – Michael Antony TONY, Praha
2. místo: Podzimní čundr – Stanislava Bumbová, České Budějovice
3. místo: Noc a vítr – Robert Čapek FARÁŘ, Nehvizdy

Čarodějna

I když vám mohou postavy a místa někoho připomínat, jsou zcela vymyšlené. Jen ten svetr můžete potkat.

Batoh povrzává na zádech, pískovec občas skřípne pod botou a duben, zdá se, dorazil i na Broumovsko. Pyšně nesu svoji pomyslnou staromládeneckou standardu a snažím se nepřipouštět, jak moc mě mrzí, že nikdo z těch, co tady dnes měli být se mnou, tu není.

Jeden kamarád někde chřestí zbraněma, druhý čeká každou chvíli potomka a ti dva další mají údajně druhý líbánky a nejspíš na potomstvu pilně pracují.

Prostě na tenhle jarní vandr jsem vyrazil sám. Ošklivý slovíčko tohleto sám, jak když se kolem páteře tam někde dole ovine studený hádek. „Ssssssss“ a zavrtá se hloub, až někam do podbřišku. „Sssssssám.“

Ale co, vždyť normálně to neva, whisky, doutníky, klobásky třeba ve dvě ráno a oči rozlepit v jednáct. To je život starého mládence. Tak co skuhřám? To asi tím jarem kolem. Dneska jsou totiž čarodějnice a zítra ach jo..., zatracenej Mácha, no jo, lásky čas.

Mezi šutry leží ještě zbytky sněhu a tahle cesta je samá prolezačka. Hned poznáš kolik tě přes zimu přibýlo. Vršek kamene za římsou je docela pěkně ohřátý od odpoledního sluníčka, tak tam sebou praštím a vychutnávám tu nádheru. Jenže myšlenky, potvory, zase brousí zpátky. Jak to říkal kamarád, co se posed po Keltech? Že ty čarodky jsou vlastně zbytek svátků plodnosti, očistění od zimy a už trochu oschlých mezí. A taky temný bytosti se prý na půl roku vrací zpátky do kopců, proto ty ohně, aby se nemohli někde nebo v někom schovat. A ty hodný se prej zase vracěj zpátky do lesů. Třeba dneska potkám vílu, i když, s mým štěstím spíš čarodějnicí s ochránářskou plackou. A vůbec, víly určitě nerozumí whisce...

Tak, ještě vylezu na práh a hned za skálou už je kemp jak víno. Obejdu poslední kámen a souška co už jí kousek vleču s sebou mi padá z ruky. Stejně tak i čelist mi poklesla. Na kameni před převisem sedí holka jak z povídek od Tapi. Vlnitý vlasy barvy medu až někam závratně dozadu, zelenou košilkou Bundeswehru moc pěkně vypasovanou. Na těch správných místech. Dlouhý nohy v maská-

čích a sandály z řemínků. Přestože musím vypadat jak uprchlý z ústavu, usměje se, vstane a podá mi ruku.

„Ahoj, já jsem Sylva, ale můžeš mi říkat Sojka.“

Má úžasně zelený oči, dokonalej nos a pusou...

„...argghh...!“ něco zaskřehotám jako pokus o představení. Zasměje se a jak si hodí vlasy přes rameno, spatřím na chvíličko ouško. Ouško se špičkou. Od té chvíle jsem jak totálně momentálně postižená. Potácím se kolem, málem si useknu prsty mačetou, pálim se při zapalování, polejvám se vařící vodou a blábolím a blábolím.

A Sojka se směje a směje. Připadám si jako pan Velký, tahám z rukávu historiku za historkou a všechno násobím dvěma. Jen ji vidět jak se směje, zaklání hlavu a krotí neposlušnou hřívu. Krev mi hučívá v uších, nejen...

Stvořím cosi k večeri, ale Sojka že nechce, prý linie. No je to vidět, je jak prouteček. Když v tom se ze tmy vytrítí obluda. Vlkodlak! Vlastně malamut. A fve jak pominutej. Na Sojku. Ta zapiští a mrštně jako kočka vyskočí na skalku nad kempem. Pes se snaží dostat za ní, na mě kašle. Než se stihnu převést jako hrdina, vstupuje na scénu další postava.

„Čingis, dost! Dost povídám! Sedni a čekej!“

Zdá se, že s holkama, co se samy dneska courají po skalách, se roztrhl pytel.

Tahle je pravej opak Sojky. Ještě né kredenc, ale komoda už jo. Dlouhej vytahanej svetr jak kroužková košile, manžestráky a pohorky. Na hlavě bandážo, nos čenicha a oči pichlavý trnky. Psa chytá na řemen, ale malamut je pěkně velký hovado. Zás nějaká, co si psa pořizuje podle obrázků v dobrodružnejch knížkách.

Pes konečně jen vrčí. Ona shodí bágl a začne se omlouvat:

„Ahoj, hele fakt sorry, tohle Čingis normálně nedělá. Já jsem Kony a fakt mě mrzí ten dramatickej vstup.“ Podává mi tlapku, musím se tvářit asi docela nepřijemně, protože dodává.

„Nevadí, když se k vám dneska přidám, že ne? Ráno vypadnu. Ale teď už je moc tma.“

Zahučím jako že v pohodě, ale v duchu na ni sesílám tisíc kleteb.

Chci pomoci Sojce dolů z toho šutru, docela dobrá příležitost, jak ji dostat do náruče. Ale Kony mě předběhne a už podává Sojce ruku. Pes se zas

rozřeve a najednou mám všechno jak v hustý mlze. Fakt nevím, co vlastně vidí moje oči, ale hlava mi to nebere.

Tam, kde před chvílí seděla moje krásná Sojka, sedí cosí. Z pusy tomu šouhají špičáky jak nože, místo prstů to má spáry a místo maskáčů jen zelenou kůži.

Se šupinama.

A skáče to ze štru rovnou na mě.

V letu to ale sundá holka narušitelka. Hořící větví.

Do potvory na zemi se pustí pes a žene ji někam do skal.

Kolečka v hlavě se mi protáčí naprázdno.

Najednou mám v rukách hrnek čaje. Smrdí jak teplá voda z akvária, ale je silnej a sladkej.

„Pu-erh se nesladí,“ hlesnu.

„Vím, ale teď je potřeba sladkej. Jsi v pohodě?“

Kony sedí na špalku vedle a zblízka se mi kouká do obličejce.

Oči má hnědý jak lískový oříšky. A sametový.

Vytáhnu placatku, málem si cvaknu první, já džentleman. Jen se usměje, očichá a analyzuje.

„Hmm, whisky a žádnej brak,“ napije se, zamyslí, „hm, americká, takže vlastně bourbon, ale víc si tipovat nerisknu.“

Boduje.

Chvíli sedíme mlčky, koukáme do ohýnku a pes chrápe.

Snažím se vybavit, co jsem to vlastně viděl a najednou si nemůžu vzpomenout. Vím, že štěkal pes a někdo ječel. Jo, Sojka. Sojka!

„Hele Kony, kde je vlastně Sojka?“

Kony se pošourá v ohýnku.

„Šla za svejma, za svou partou, došlo jí, že má dneska oheň jinde.“

„Ale vždyť je tma jak v ranci, minimálně,“ namítám.

„My jsme ji s Čingisem přece doprovodili a já jsem jí navíc posvětila na cestu.“

„Loučí?“ ukazuju na kus ohořelého klacku u její nohy.

„Jo, loučí. Nemáš hlad? Asi ti dlužíme večeri.“

Chvíli pátrám po svém ešusu, a ejhle, leží za kamenem. Vylízanej tak dokonale, že je čistší než obvykle. Nevím, co jsem to vlastně kotlil, ale Čingisovi to chutnalo.

I teď se ze spaní usmíval.

Váříme a trumfujeme se historkama. Všechno násobím třema. Pro jistotu.

Čingis se probouzí a po mohutném krokodýlím zívnutí mě obdaří velmi dlouhým pohledem moudrých očí. Mám pocit, že se tváří shovívavě.

Kony ho podrbe na mohutné hlavě: „Čingisi, nech toho a běž si najít na hraní někoho jiného, běž!“

Pes se protáhne, zavrtí oháňkou, ještě jednou na mě spiklenecky mrkne a zmizí někam mezi skály.

„Nádhernej pes,“ vydechnu.

„To jo, nechal mi ho nebožtík...“

V hlavě se mi rozkvílí alarm. Nebožtík?! No, Kony by nakonec mohla být mladá vdova, že. Hned mi vyskočí z paměti moudro mého oblíbeného autora – je jen jeden způsob, jak utěšit vdovu, ale uvědom si, co riskuješ – našťásti Kony vidí můj zmatek a pokračuje.

„...to jako bejvalej, myslí si, že se psem mě nikdo chtít nebude a já se vrátím k němu.“

„Já mám psy rád...“ samou úlevou zas plácám, „teda, né že jako bych tě... teda, né že né... ale jako...“ zachrání mě výbuch smíchu.

Pak tiše zíráme do plamínků, a na skály, a na hvězdy a občas, velmi rychle a opatrně i jeden na druhýho.

„No, myslím, že je čas zabívakovat. Mám toho nějak po dnešku dost.“ Štrachá se v batohu Kony. „Spáchám hygienu a ty bys zatím mohl ustlat.“

Srdce mám v krku a zas mi všechno padá. Marně se snažím přesvědčit, rozdejchat, uklidnit, jsem na tom hůř než v šestnácti. Takže když se Kony vrátí, jsem zamotaněj do cely, svetru i spacáku, otloukám si hlavu o převis a vůbec, prostě zoufalec a groteska.

Za zády se jen ozve. „No, s tebou bych chtěla kolonizovat nový světy.“

Otočím se. Stojí se založenýma rukama a za uchem má mléčnou dráhu. Nebe je najednu obrovský a plný hvězd.

„Tak nový světy jo?“ ptám se opatrně.

„Jo, nový světy.“ zašklebí se a přidá se do toho chaosu pod převísem.

Sundá kroužkovku a já odvolávám tu komodu.

Až žijou Kelti! A Mácha taky!

Městský šaman... vyznání víry

Jsem městský šaman.
Čichám vítr,
když se dostane pod inverzi.
Hladím pupeny,
i když je na nich prach.
Podporuji břízy,
co rostou na betonu.
Zdravím kočky, psy i kachny,
které potkávám cestou do práce.

Jsem městský šaman
v srdci, duši i krvi co jsem zdělila
mi zní
šepot vlčích tlapek na sněžné pláni,
vlání koňských hřív ve stepi,
frknutí soba v tundře,
skok jesetera v přejí,
volání jestřába nad pouští.

Jsem městský šaman
a ráda chodím pěšky,
pak slyším,
jak vrásčité ruce bubnují na napnutou kůži
chřestítka chřestí
a země pod asfaltem tepe skrytou silou.

Jsem městský šaman
a často prchám do lesů,
blíž tlapkám,
kopytům,
křídílům
a šupinám.

Jsem městský šaman
a vlídně předávám svou víru,
když najdu uši,
které ještě slyší,
volání vlka,
ržání koně,
frknutí soba,
radost jestřába.

Jsem městský šaman
a mám strach, že vím co přijde.
Jsem městský šaman
totemu krysy,
která to přežije.

*2. místo v poezii nad 23 let
Anna Benešová, Liberec*

Podnedělní

Jsme sami sobě nějak těsní
když v pátek táhne na půl třetí
příliš napjatá duše lesní
utrhla se a napřed letí

Ten čas kdy kůže přesně sedne
je krátký, přesto konec nezná
malé sobotní odpoledne
a podnedělní duše hvězdná

Jsme sami sobě příliš volní
když v neděli se náš vlak vrací
rozdrolila se duše polní
na prach do hodin přesýpacích

V týdnu jak by se život ztrácel
jsme sami sobě příliš těžcí
na cestách do práce a z práce
potkáváme se
stresoběžci

*2. místo v poezii do 23 let
B.B. Deneb, Praha*

Na samote

súmrak na ruky stromov
znáša jednotu
svetlo osamelých domov
stráži hodnotu

bohatstvo prestretého stola
teplo dreva
uši otvorené pre slová
kolíska spieva

hrádza kopcov zastavila čas
radosť v očiach
len z diaľky dolieha hlas
21. storočia

*2. místo poezie do 23 let
Pavol Olejník – Havran, Prešov*

Takovej punta

Den tak akorát na ležení v trávě, z cest se práší jak ze starý psí deky, kopce jsou všechny moc do kopce a slunce doběhla rozžhavený.

Naklání se ke mně z oblohy a povídá, že chce vandrovat se mnou.

To nejde, říkám já, hele, už i tak je mi ode tebe vedro. Přemejšlej trochu. Jestli spadneš sem dolů, tak mě spálíš na prach. Sežehneš kytky, stromy, vysušíš všechny potoky, co bys z toho pak mělo? Proč bys chodilo po světě, když se na něj můžeš dívat pěkně z oblohy?

Posmutnělo. Prej jestli by mě bavilo na život shlížet shůry, vidět celou tu nádheru světa nesmět se jí ani jednou dotknout.

Vopovaž se, podívám, dotkneš se a bude po nádehe.

A slunce škemrá dál. Že už léta poslouchá ty písničky co hrajem u ohňů a na nádražích a že by si to moc chtělo jednou taky zkusit, že se chce taky toulat ranní rosou, pít čaj z jehličí a poznat jak voní divokej tymián. To půjde, přesvědčuje mě. Nechám nahoře skoro všechn jas a žár, oni už trefí i beze mě, vždyť po tý cestě spolu lítáme snad věky.

Chytají mě pochybnosti, to ne že ne. A pořádnej strach, když se nebem mihne svítící šmouha. Ale když mi pak hopká u nohou, je úplně jako štěně. Dočista. I tak měkoučký a hřejivý, když se mi otře o nohu. Jen holt kulatý a svítí, tak zvláštně a slabounce jako plamínek svíčky v zamlžený skleničce.

Tak co, povídá, jdem?

Tak nic, říkám já. Když tedy myslíš, no tak jdem.

A tak teda jdem, já a slunce. Občas hopsá přede mnou, občas za mnou, hází kotrmelce ze samý radosti a nebo mi uličnický cvrnká kamínky pod nohy.

Dej pokoj, říkám, ale to jen tak, aby řeč nestála. A už se směje, už se pošťuchujeme navzájem. Hodím tě do vody, vyhróžuju, umáčíš se a zhasneš.

Neumáčím, chichotá se pořouchle. A nezhasnu. Ale pak tam hodím tebe, počkej!

Hele ho, takovej punta, takovej svítící tenisák a jakou má sílu, přestřkujem se v trávě, už ho držím v dlaních, ale stejně mi utíká.

A hned mi zas hopká u nohy. Mám hlad, povídá.

Tak takhle? Nejdřív mě chceš hodit do vody a pak tě mám krmit, jo?

Ale pak se dohodnem na příměří, sbírám pár větvi a na kamenech hned u potoka vařím oběd. Slunce zatím lítá v trávě, pronásleduje vylekaný motýly a hned zas sedá na kámen a přemejšlivě sleduje vodní hladinu.

Jdeš se teda najíst? ptám se.

A ono že jo, a už se hrne k ešusu. Zdá se mi, že to jídlo spíš jen tak očuchává, ale prej mu to stačí, způsobně počká až dojm a umeju ešus v potoce, ale nenechá mě ani chvilku odpočívat, chce hned dál, no co s ním, beru věci a jdem.

Schválně ho táhnu přes zříceninu, za prvý je tam hezky a za druhý aby se trochu utahalo, ale nezdá se mi, že by ho kopec nějak zmáhal, na vrchu je dřív než já, sedí na zídce a už z dálky se mi posmívá.

Počkej, ty jedna splašená žárovko. Až tě chytím, uvidíme kdo se pak bude komu chechtat. Jenže ono nepočká, takže ho asi nechytím, zrovna se třepetá až úplně na vršku polorozpadlý věžičky a tam za ním teda fakt nepolezu. Čekám až se vyřadí, ležím pod starým javorem a koukám nahoru. Mezi listím prosvítá ta stejná zářivá pětikačka jako vždycky, ale jako by jí teď něco chybělo. Svítí, hřeje, to jo. Ale mám skoro výčitky svědomí, že to pravý slunce teď chodí po světě se mnou a ostatním že bude scházet.

Nebudu, povídá hlásek za mnou. Nebudu jim scházet, poněvač je ani nenapadne přemejšlet, že tam vlastně nejsem. Svítím jim každěj den, tak mám taky právo bejt trochu sobecký, ne?

No budiž, ale docela mi vadí, že si jen tak samozřejmě přelousklo v můj hlavě, co si myslím.

Já už to víckrát neudělám, směje se a uličnický pomrkává, takže je jasný, že udělá, ale koneckonců co byste chtěli tajit před samotným sluncem.

Lehá si do trávy vedle mě a znalecky obhlíží nebe. Ale jo, vedou si tam i beze mě dobře, konstatuje nakonec.

A teď zas naopak já hlasuju pro odchod, poněvač mu chci ukázat Soví převis, je to ještě kousek cesty, tak abychom tam do večera byli. Je dost zašitéj v lese a navíc otočený k severu, takže ho z oblohy možná ani pořádně nevidělo a přitom to stojí za to. Je ten převis z trojbarevnýho pískovce, žlutěj, bílej a hlavně po pravý straně místama úplně do červena. A nahoře je v takovýh výklenku usazená dřevěná nahrubo vyřezaná sova podle který se to tam jmenuje.

Evidentně nebyl špatnej odhad, že se Soví převis slunci bude líbit. Lítá z jednoho kraje na druhěj, nadšeně se kutálí ve vrstvě suchýho listí ve spacím koutě a občas přihopsá ke mně a rozverně mě žduchá do zad. Což není zrovna milý, když se člověk snaží rozdělat oheň a navíc se mu to nějak nedaří.

Hele, jestli chceš večeri, okřikuju roz dováděný slunce, tak mi dej na chvíli pokoj. Bez ohně budou nanejš studený fazole.

Chvíli pozoruje můj souboj s drolicíma se sirkama, pak se ušklíbne, trochu se oře o kupičku třísek v ohništi a vida – najednou to hoří.

Švindluješ, povídám přísně, ale nedaří se mi udržet vážnej výraz a už se zas směju, to proto, že se snaží vypadat jako zkroušeně a dělá na mě psí voči.

Po večeri sedíme u ohně a slunce hned škemrá, že si chce zazpívat. V tomhle ohledu není potřeba mě přemlouvat, takže vytahuju kytaru, ladím – jo, takhle nějak by to mohlo bejt – a zkusím první písničku. První letní sníš.

Léto v nás
pevně uzamčenej čas
kterej se přesto sotva vrátí
Ohně ve stráních
z květů třešní první sníš
v údolích dlouhý struny tratí...

Slunce se hned přidává a musí se nechat, že má docela pěkněj hlas. Kdyby to nebylo dost nenápaditý, řeknu, že takovej hřejivej. Ale fakt nevím jak jinak to popsat.

Hraju dál a koukám, že zná dost písniček. Postupně zjišťuju, že mnohem víc než já. Občas teda zpívá samo, docela dobře se to poslouchá, to jo, ale už by taky možná bylo na čase zalízt do spacáku.

Já už chci jít spát, kňourá najednou slunce. Nevím jestli mi zas četlo myšlenky nebo jestli to usoudilo samo od sebe, ale souhlasím.

Hele, vůbec, jakto, že jsi ospalý, copak ty normálně chodíš spát? napadá mě zvědavá otázka zatímco se soukám do spacáku.

No, normálně ne, připouští, ale normálně ani nejím a tak, ale teď jsem na vandru. Tak chci spát! A už se hrabe za mnou. Fakt jak štěně. No, blechy

snad nemá, tak budíž. Tulí se mi k rameni, příjemně hřeje.

Ale brzo ráno už ho ten vytouzenej spánek zjevně moc nebaví. Vrtí se, vykukuje ze spacáku, svítí mi do obličej. Při tom se fakt nedá spát. Je mi jasný, že každěj spor je předem prohranej, tak radši vstávám taky. Snídáme, zapisuju se do kempovky, slunce mi kouká přes rameno. Dožaduje se, že se chce taky podepsat. Prosim, ano. Ale podanou tužku nepřijímá, bodejť, stejně nevím jak by ji drželo.

Dřív než stačím zaprotestovat, vypaluje do okraje stránky tři đobky. A asi to má pod kontrolou, protože oproti mejm obavám papír nechyt, dokonce z druhý strany listu ty flíčky nejsou skoro vidět. Tak budíž. Sice to bude vypadat, že neumím dát pozor na kempovku, ale co komu budu vysvětlovat, žejo. Hlavně když má to kulatý světýlko radost.

V neděli dopoledne prolezáme jeskyni pod Javorcem, slunce se rozhodlo bejt užitečný a tak si hraje na čelovku. Sedí mi na hlavě a pilně svítí. Kdyby nás tak někdo zahlíd, asi se vyděsí a uteče, ale jinak je to docela praktický. Jen musím dávat pozor na nízký místa, aby se nepotlouklo, protože jak ho znám, určitě vejrá všude možně, jen ne tam, kam by mělo.

Sedí ale tiše a klidně, to se nedivím, za svůj život toho muselo už vidět dost, ale jeskyni zevnitř nejspíš ne.

Když lezem ven, snaží se mě přemluvit, abychom tam zůstali dýl, ale jemu se to říká, když nemusí na vlak. Mně to jede za dvě hodiny, to je na cestu do Klášteric tak akorát.

Spěchám přes louky ke vsi, slunce za mnou a vypadá nějak sklesle.

Nádraží je prázdný, našťestí, protože by se lidi asi těžko srovnávali s tím, kdyby viděli jak se před příjezdem vlaku loučím se zářivým balónekem, kterej pak odletí a zmizí v nedohlednejch vejskách.

Mávám slunci, který už ve svý plný parádě shlíží shůry a najednou se za zatáčkou objevuje vlak, nastupuju a ještě dlouho se usmívám, jak si v hlavě přebírám ten skvělej víkend.

Kdo ví, třeba na mě příští pátek bude čekat u nádraží. Nebo si aspoň na dálku zamáváme, jestli mu tam nahoře nedaj volno.

*2. místo v próze do 23 let
B.B. Deneb, Praha*

Tichopád

sova na vlnách noci
a hvězdy nado mnou
zlomený šíp
na kolene strachu

len myšlienka odbehla
kamsi za mesiac
cez prah kozmu
posilniť silu odvahy

ticho preteká korytom
tak mlčanlivé, že až šumí
perejami vracia sa do uší
s výkrikom zomierajúceho stromu

vietor zdvihol sa na nohy
zvíril popol z kameňov
opusteného ohniska
a zaodel ma v sivý mrak

*1. miesto poezie do 23 let
Pavol Olejník – Havran, Prešov*

Jizvy

Čelo mi pelichá,
v kloubech mám artritidu
a jaro – zatraceně
se čím dál pozděj vrací.

Není kam pospíchat,
tak dopřávám si klidu.
Najednou stoupli v ceně
i nelétaví ptáci.

A stejně naříkám.
Zase mi chybí pátek,
jak díra po suku.
Jak jizva vprostřed kůry.

Čelo mi pelichá.
Vracím se do holátek.
Vemte mě za ruku!
Mám hrozné noční můry...

*1. místo v poezii oldpsavců
Vlastimila Hlavatá – Atka, Náchod*

Povídka pro Jajku

Už od dob hlubokého středověku je to pořád stejné. Jakmile holka vkročí do lesa a utrhne tam nějaké bejlí (nebo – nedejbože – dokonce ví jak se to bejlí jmenuje), hned se o ní začne šířit, že je čarodějnice. A kdekdo vám ochotně odpřísáhne, že je to pravda pravdoucí. Jestli je? No, obvykle tak asi do té míry, jako je kůň s boulí na čele jednorozcem. Ale protože, jak známo, nejlepší obranou je útok, kdekterá z holek se k tomu titulu začně hrdě hlásit. Tedy přinejmenším v těchhle relativně osvícených dobách, kdy už za každým městečkem nestojí připravený kůl a kupa dobře vyschlého klestí.

Na nás taky došlo. Malá Jajka to nesla docela svérázně. Jeden víkend ještě kňučela, že si z ní kluci dělají srandu pro jeden lipový čaj a druhý víkend už táhla na vandr s botanickým klíčem v jedné ruce, s knihou o meditaci v ruce druhé a s měděným pentagramem na krku. Kluci se, samozřejmě, chechtali zas. Obvykle bych svou mladší sestřičku

bránila, ale teď jsem se tomuhle – Jajko odpust – rádobymystickému stvoření musela smát taky. Jasně, není to zrovna fér, ale vám by to taky nedalo. Kdybyste viděli ten pečlivě udržovaný zadumaný výraz, ty tajemně přimhouřené oči...

Ze své o šest let moudřejší pozice jsem ji pozorovala trochu shovívavě, ale co bych zapírala, nakonec mě ta hra chytla taky. Bez tajuplných ksichtíků a bez pentagramů, holt už mi není Jájinych sladkých patnáct, ale s o to větším zápalem jsme pichlavé komentáře o dvou čarodějnicích odměňovaly odvary z kouzelných bylin a gulášem obarveným na fialovo, drsný vtípek, v němž figurovala mrtvá zmije v batohu, okázalým uhranutím ohniště. Pro upřesnění, technické řešení tohoto uhranutí spočívalo v předchozím nenápadném umístění několika drobných pyrotechnických hraček (obyčejné „korzáry“ znáte, ne?) pod slabounkou vrstvu včerejšího popela. Pro jistotu jsme ještě jejich nápadné žluté papírové obaly začernily fixou, ale bývalo by to

snad ani nebylo potřeba. Když se úspěšně rozfoukaný ohýnek s ohlušující ránou kompletně vznesl deset centimetrů do výšky, byl Kuba o poznání bledší než já, když jsem den předtím místo lžice vytáhla z bato- hu chcípého hada s oním charakteristickým klikatým pruhem na hřbetě.

Nesmím zapomenout ani na hypnózu hajného, která se Jajce povedla na jedničku. Totiž, to vám musím povyprávět, protože podobná věc se hned tak nepříhodí. Seděli jsme u ohně pod Kotlicí, je tam takový krásný kout v ohybu potoka, kam jezdíme málem každý druhý víkend, z jedné strany voda a les, z druhé strany prudký skalnatý svah Kotlé hory, prostě romantika jak z reklamy na tramping. Tak jsme tam tak seděli, Coul si zrovna dopek buřta, Jája vedená jakýmsi novým potouchlým nápadem mu ho sebrala z ruky, jenže zjevně to nebyl až tak dobrý nápad, třepala spálenými prsty, Coul zíral na prázdný chleba, byli jsme jedna hromada smíchu a najednou tma za námi promluvila zvučným basem: „Tak, mládeži, to bude pokutička.“

Ze smrcí se vynořila postava v zeleném a s flintou a nám všem se zadrhl hlas někde hluboko v krku. Jediná Jája, ještě rozparádná vítězstvím nad Coulem, vztáhla před sebe ruku s chlebem, na němž ležel onen ukořistěný kousek pečené mastnoty.

„A nedal byste si radši buřta?“ otázala se sladkým hlasem a upřela na hajného dvě líbezné průzračné studánky, které rázem vytvořila ze svých vždycky spíš pichlavých očí. Hajný s nepřítomným výrazem přijal chleba, buřta odkráčel zpět do tmy.

Když jsme se probrali ze šoku, byli by kluci ochotni podepsat, že Jajka ovládá hypnotickou magii nejvyšší možné úrovně, že kolem odcházejícího hajného světélkovaly malé hvězdičky a že se vzduchem nesl dozvuk dávno zpráchnivělých šamanských bubnů. Jenže já svou sestru znám docela dobře a všimla jsem si i toho, čeho kluci ještě dávno ne – to jest, že z té malé cácorčky pomalu roste hezká ženská a že když se snaží, dokáže svým úsměvem pohnout i skalami na Kotlici.

Každopádně od té doby Jája získala u kluků docela slušný respekt. Jenže co čertí nechtěli, povzbudilo ji to k dalším čarodějnickým pokusům. Odkudsi dotáhla odrbaný štůsek papírů, cosi natukané na stroji a nejspíš zpod šestého kopíráku, světle šedá nečitelná písmenka, sem tam flek od čaje. Jala se studovat z toho „tajné recepty“ a hned se dožadovala, že něco zkusíme. Mohly jsme si vybrat něco, co

nemělo nadpis úplně zalitý čajovou šmouhou, jistě. Mohly. Ale nevybraly. A to byl ten průšvih.

Když jsme sbíraly patřičné kytky, byla to sranda, když jsme je vařily v otlučeném kotlíku nad ohněm, byla to sranda, když kotlík koloval z ruky do ruky, byla to sranda. Úplně nejvíc jsme se všichni bavili potom. To když jsme se dohadovali co to s námi udělá. Sivák zkoumal jestli mu už na hlavě raší anténka, Kuba zkoušel svou nově nabytou schopnost najít magickým pohledem ukryté poklady (a pošilhával po mé tašce s jídlem), Coul zkoušel ze svého stetsonu vytáhnout bílého králíčka, já jsem se tomu všemu smála, jenom Jajka seděla nějak zaraženě. Možná si toho všimla jako první. Ale pak už jsme si to uvědomovali všichni. Takový pocit jako by lehkosti, ale ne zrovna příjemný. Ztráta vlády nad vlastním tělem, apatie, jako by člověk seděl vedle sebe sama, nemohl s tím nic dělat a bylo mu to úplně jedno. Pak se mi zatmělo před očima.

Když se rozetmělo, byla to síla. Ten pohled nezapomenou nadosmrti. Ležím na zádech, nad hlavou místo oblohy a stromů, zelené, průsvitné, co to může...? Jéžíš. List jitrocele. A kolem... To se nedá vyprávět, fakt nedá, v první chvíli jsem si říkala, že se s tím prostě nedokážu srovnat, že se z toho musím zbláznit. Rozum prostě nedokáže přijmout, když se kolem vás všechno mnohokrát zvětší. Když se opíráte o zelený sloup a je to stoněk pampelišky. Když suchá stébla trávy musíte přelézat jak spadlé stromy.

Je zvláštní, že mi dost dlouho trvalo, než mě vůbec napadlo, že se nemusel celý svět zvětšit, že to naopak já jsem menší. Ve kdekteré pohádce se zmenšujou nebo zvětšují lidi a člověk nad tím ani moc nepřemýšlí, poněvač asi nečeká, že by se mu to mohlo stát. Jasně. Ale když se to pak stane, napadne vás daleko spíš, že se všechno zvětšilo, protože sebe bereme jako měřítko světa kolem a... A ono je to vlastně jedno. Protože když stejně chybí jakékoli absolutní měřítko, je spíš potřeba jednat, než teoretizovat, to aby se člověk přesvědčil, že ještě zvládne aspoň trochu rozumně reagovat, i když se svět zbláznil.

Zvedla jsem se na nohy a rozhlédla se kolem sebe. Jen tráva, kamínky, lístky, co jsem vlastně čekala, že uvidím? Ale stačilo kousek popojít a už vidím, ta vypouklá divná stěna co se za mnou tyčí... jasně, to je kláda na které jsem seděla když se to stalo. Aspoň nějaký orientační bod. Potřebovala jsem zjistit co

je s ostatními, ale bála jsem se opustit místo, kde jsem se probírala a které pro mě teď představovalo aspoň střípeček jistoty, stébélko pro tonoucího. Jenže to bych nevyřešila nic. Napadlo mě možné řešení a doufala jsem, že někoho dalšího napadne taky. Otočila jsem se zády ke kládě a snažila se jít co možná nejpříměji. Přelézání stébel trávy a obcházení kamenů mi trochu ztěžovalo úkol, ale naštěstí směrem k ohništi trávy vcelku rychle ubývalo, až jsem vyšla na pustou prašnou planinu, v jejímž středu se tyčily kameny obkružující ohniště. Stačilo popojít kousek za roh a tam už seděl Sivák. Očividně se mu taky ulevilo, když mě zahlídl, zaprvé člověk ví, že ostatní jsou na tom taky tak a za druhé, když už tomu tak je, je potřeba neztratit se navzájem. Přesto jsme se ještě na chvíli rozdělili – já jsem obešla ohniště z jedné strany, Sivi z druhé, abychom případně našli někoho, kdo by se taky vydal k prostředku. Když jsme se na opačné straně potkali, stál vedle Siváka ještě Coul, ruce v kapsách a na tváři zářivý úsměv. Jéžíš, to přece není normální. U Coula si vážně chvílemi přestávám být jistá, jestli je optimismus spíš povahový rys nebo psychická vada.

Tak jsme byli tři. Tři lidi, to je tak akorát na první válečnou poradou. Výsledek? Hlavně bude potřeba najít ostatní, zbytek můžem řešit potom. Coul se chechtal, že Jakuba můžem hledat jediné u jídla. Na druhou stranu, něco pravdy na tom je. Kam jinam by se taky mohla vypravit taková personifikace žravosti jako náš Kuba. Ale co s Jájou? Jestli začala hysterčit namísto uvažování, může být kdekoli. A to není příjemná představa.

Co se týče Kuby, toho jsme našli lehce. Vážně tam byl. Přímo v igelitce. Okusoval okraj salámu, z chleba si k tomu odlamoval „drobečky“ velké jak dlaň a tvářil se nesmírně spokojeně.

„Takovej sen se mi zas tak často nezdá, tak si to musím užít,“ vysvětloval s plnou pusou.

Šmankote, co když je to pravda? Ne to s tím jídlem, jídlo sežere pes, ale co když je to tak a co když se nám to jen zdá? Světýlko naděje. Jenže jsem nesebrala odvalu zeptat se ostatních, jestli mají taky pocit, že je to sen. Ve snu by přece jiní lidé měli vystupovat tak jako mimochodem a ne úplně samozřejmě. Ne, já prostě neměla odvalu se jich zeptat. Kuba mi sice vnuknul myšlenku, že se mi tohle všechno jen zdá, ale zároveň tím, že si to myslí taky, tím to vlastně skoro popírá. Ne. A když... Ne.

Jsou otázky, které ztrácejí schopnost být vyřešeny, čím víc se člověka dotýkají. Takže... Ne.

„Netvař se jak když přemejšlíš a dej si čokoládu.“

Ne. Jo. Jo, tak takhle zní nejrozumnější věta, která v tuhle chvíli mohla vůbec zaznít. Vděčně jsem se na Kubu usmála přijala nabízený úlomek čokolády. Úsměv oplatil ještě zářivějším a dál se zabýval jídlem, jako by se vůbec nic nedělo. Jenže oni fakt vypadají jako by se nic nedělo...

Odhodlala jsem se. „Coule?“

„No?“

„Hele, taky si myslíš, že je to sen?“

„Ne,“ konstatoval po krátké úvaze. „Mně se takhle normální sny nezdají.“

Šmankote. Já ho asi přetřhnu. Normální sny. Zmenšili jsme se a nevíme jak se dostat zpátky do původní podoby, ale Coulovi je to příliš normální. Fakt bych nechtěla vidět, co se mu tak obvykle zdá. Jenže... no ne, my se tu cpem a ještě jsme nenašli Jajku.

Nenašli, Jajka našla nás. Šla blíž, ale váhavě se zastavila, napůl ukrytá za trsem nízké trávy a pozorovala nás zvláštním, nepřítomným pohledem. Zamrazilo mě v zádech, když jsem si uvědomila, odkud tenhle pohled znám. Přestě tak se dívala ta srnečka, co jsme ji viděli tehdy na vandru v Beskydech. Měla ošklivě poraněnou nohu, pajdala po třech a hledala pomoc, kdekoli, třeba i u lidí, ale zároveň se nás šíleně bála. Stála mezi stromy a dívala se přesně takhle. Nakonec utekla.

Jen ať neuteče i Jája. Zkusila jsem na ni zavolat jménem. Co nejmírněji, co nejklidnějším hlasem jakého jsem v tu chvíli byla schopna.

Šla k nám, jako by se probírala z transu. Těmi pár kroky jako by se vrátila do reality. Dá-li se říkat realita tomu, co nás obklopovalo. Pořád se jí ale klepaly nohy a už to, že celých deset minut neřekla ani slovo, dokazovalo, že prožila velký šok. Řeč se jí ale rychle vrátila a vzápětí nás zahltila záplavou zážitků. Probuzení si prožila stejně jako my ostatní, dokonce se s tím prý celkem záhy vyrovnala, ale když se nás vydala hledat, zažila neuvěřitelnou věc. Objevila v trávě jakousi schůdnou pěšinku, vydala se tedy po ní a najednou – nohy, kusadla, velikánské oči... proti ní se valil brouk. „Velkej jak medvěd, ale hnusnější,“ popisovala Jája sugestivně a zjevně si užívala, jak jí čtyři pohledy napjatě visí na rtech. Leč žádný hrdinský souboj se nekonal, Jajka se na poslední chvíli ztratila v trávě a brouk produpal kolem.

„Je ale strašně krvežíznivej a obchází tu někde okolo,“ uzavřela dramaticky své vyprávění.

To bylo něco pro kluky. Konečně mohli začít vyvíjet strategii, řešit, plánovat... Otázku vyzbrojení vyřešili rychle – nedaleko odhozené Sivákovy žebadlo už léta místo knoflíků zdobil zavírací špendlík, který se teď rázem proměnil v hrozivě vypadající zbraň. Leč krvežíznivý brouk se neobjevoval a bojové nadšení postupně upadalo. Seděli jsme zas před taškou s jídlem a nedělali nic.

Bylo na čase upozornit na další celkem podstatné otázky. Třeba na to, že tohle nemusí být sen, že je sobota večer a že jsme ještě jaksi nepřišli na to, jak se vrátit do původní velikosti. A že jestli na to nepřejdem do zítřejšího večera, naši rodiče vyhlásí pátrání, zverbují policii, zásahové jednotky a souseda se psem, načež nás v rámci hledání nejspíš někdo rozšlápně nebo nás jen tak mimochodem posvačí onen pes, aby měl na stopování víc energie.

„Já teda těm vašim čarodějnejm spisům už nevěřím ani ň,“ nechal nás do svých úvah nahlédnout Sivák, „ale nenašlo by se tam třeba něco zvětšovacího nebo co by jakkoli vyrušilo ten předchozí dryják?“

„No, já jsem to moc nečetla,“ přiznala Jája. „Jsmo zkusily hned to první co tam bylo...“

„A víte aspoň, kde to je?“

„No, hned na první stránce...“

Sivi zavrtěl hlavou. „Takhle jsem to nemyslel. Jako kde zůstal ležet celej ten sešit. Prostě se do něj podíváme a buď to tam bude nebo si odskrtneме jednu možnost a můžem přemejšlet dál.“

Rozhlédl se po nás, což tomu říkáme. Kuba neřikal nic, protože s plnou pusou se nemluví, Coul se celou situací náramně bavil, Jája neměla daleko do breku a mně bylo vcelku jedno, co budeme dělat – hlavně dělat vůbec něco. Takže bylo odklasováno a mohli jsme jít. Poslední výskyt „magické knihy“ jsme odhadli na západní okraj kruhu, zhruba směrem ke Kotlici. Mohla zapadnout do kládu, na které v tu chvíli Jája seděla, v tom případě bude hledání horší, ale nijak daleko odletět nemohla. Snad.

Západní směr jsme chytili jednoduše, stačilo jít rovnou za sluncem, které už se chystalo do nebeského spacáku. Terén byl docela schůdný, takže nás zdržovala jen urputná snaha kluků najít toho hrozného brouka, případně jakéhokoli brouka a vyzvat ho na souboj. Možná by jim stačila i žížala, žížalka, červíček, prostě se v nich probudily lovecké pudy a ve

svých představách se nejspíš stali hrdými pány džungle, ale já si teda připadala spíš jak na školním výletě první A. Tři Tarzani se plížili suchou travou, klopýtalí v kamíncích a bojovně pokřikovali, takže veškerá fauna zpod Kotlé hory vydešena opouštěla své teritorium. Možná našťestí, protože by se mohlo stát, že by kluci tou špendlíkovou zbraní opravdu dokázali ohrozit i něco jiného, než jen sebe navzájem.

Nakonec mi nezbylo, než je okřiknout, protože tímhle tempem bychom ke knize nedošli. Ač neradi, poslechli, ale stejně už se sešelfilo, když jsme stáli na okraji bílé pláně formátu A4. V botách nám lehce čvachtalo, okolí podmačel zbytek lektvaru vylitý z převrženého kotlíku. Profukoval podvečerní chladný vítr a snad i Coula (konečně) přešla legrace, protože na vybledlá písmenka už v tomhle světle vážně nebylo vidět a bylo celkem jasné, že tu budem muset přespát. V mokřých botách, bez spacáku, ohrožování nočním hmyzem, který – kdo ví – může mít ještě nebezpečnější kusadla, delší nohy a strašidelnější oči než Jájín brouk krvežíznivák. Brr.

Coula legrace nepřešla. Kubu taky ne. Procházeli se po papíru vlnícím se v poryvch větru a bavili se, když neudrželi rovnováhu a skulili se z náhle vzniknuté duny do údolí, které se vzápětí stalo dunou a tak podobně. Bavili se tím hodnou chvíli, zatímco my jsme v okolí knihy hledali suché místo k přespání. Krotitelé rozbourěného papíru přišli, až když padla tma, ještě celí rozjaření tou zábavou. Usnuli ale záhy, stejně jako my všichni.

Probudil mě Jájín výkřik. Brouk! Napadlo mě hned. Našťestí můj první pohled padl na sluncem ozářené špendlíkové kopí, chytla jsem ho...

A v tu chvíli mi to došlo. Je docela divné, když zbraň, kterou jsem včera sotva unesla, najednou držím dvěma prsty. Prohlížela jsem si kraj kolem sebe, jako bych ho viděla poprvé. Stromy, skály ve svahu Kotlice, ohniště, potok. Kousek ode mě Jájka, oči ospalé, ale v nich výraz nesmírného pobavení. Není divu, při pohledu na mě – křivý špendlík v ruce, odhodlání ve tváři.

„Co řveš, takhle po ránu?“ ušklíbla jsem se.

„Mně se zdál takovej divnej sen,“ začala Jája, ale uvědomila si onen špendlík v mých prstech a došlo jí, že mi nic vysvětlovat nemusí. „No, prostě mě tak najednou překvapilo, že už je to pryč.“

Tvářila se šťastně, ale mně to v tu chvíli přišlo skoro líto. Bylo to vlastně zajímavé dobrodružství, a takhle se rozplyne do ztracena.

„Čarodějnice,“ ozvalo se nám za zády. To se probudil Sivi.

„Ježibaby,“ dodal Kuba a otevřel oči. „Co jste to navařily za halucinogeny, že se mi zdály takový blbosti?“

Poslední se probral Coul, s úsměvem na tváři jako vždycky. Jo, fakt se kření i po ránu. Říkala jsem si, že nemůže být normální. Očima přelétl okolí, nás, nakonec mu pohled sklouzl na knihu. A vážně, pří-

sahám, do té doby jsem neviděla, že by Coula něco vyvedlo z rovnováhy. Ale teď teda jo, a důkladně. Seděl, lapal po dechu, celý zelený, oči dokořán.

S Jájou jsme na sebe spiklenecky mrkly. Bylo nám jasné, co asi na papíře uvidíme, ale Coul to, jak se zdá, nečekal. Vůbec. Valil oči a snažil se to pochopit.

Bílým listem se proplétaly drobné řetízky blátivých puntíků. Šlápoty malých, malilinkatých botiček.

*3. místo v próze do 23 let
B.B. Deneb, Praha*

O studni, obloze a posledním satelitním vysilači vz. 25

Za vesnicí, v místě, kde se mezi šípkovými keři sbíhají tři suchá travnatá údolí, je stará studna. Kdysi, ještě v době, kdy tenhle kraj ležel poblíž středu země a ne na jejím pustém okraji, tu prý stával i statek, ale to už nikdo z místních lidí nevěděl s jistotou. Zůstaly jenom pochmurné pověsti o starých mordech. Takové, jaké se vyprávějí skoro všude s jen malými obměnami.

Ostatně, doba, ve které se právě nacházíme, je na pověsti o mordech bohatá. Nám by to zákoutí možná přišlo poklidné a romantické, ale vesničané sem neradi chodili, i když v okolí zrovna řádila cholera a špinavý pramen na návsi se stal nebezpečným. Jen občas ke studni zavítal pasáček krav nebo žíznlivý souseď pracující v lese, někdy přišly děti a házely dolů kamínky a když trochu odrostly, hodilo se jim okolí studny ukryté před zraky rodičů i pro jiné účely.

A někdy sem chodila i Janka. Ale Janka byla vždycky trochu divná.

Tady ji máme. Je bosá, dlouhá letní tráva ji šimrá na lýtkách, ale výš se nedostane. Poctivé mladé dívky nosí úzké sukně, tahle je z hrubé látky, v pase přepásaná, aby bylo za co zavěsit srp a měsíc na drobnosti. Potrhaný, ale elegantní šátek jí dlouhé, černé a trochu rozčepýřené vlasy zakrývá jen tak, aby se neřeklo. Do obličje jí v tuto chvíli nevidíme, ale je to ona. Takže bude mít malý nos, trochu pihaté tváře a velké hnědé oči.

Janka, správkařova dcera.

Janka se zastavila u studny, položila džbánek na zem, nadzvedla dřevěnou desku zakrývající prohlu-

beň a z kamenného přístěnku obrostlého rybízem vytáhla už trochu zašlé vědro na dlouhém provaze a dřevěnou tyč. Tyč zasadila do zbytků vrátku, přehodila přes ni provaz s vědrem a spustila jej dolů k vodě. Za chvíli už vši silou napínala holé ruce omotané koncem provazu, aby ztěžklou nádobu zase vytáhla na denní světlo.

„Ahoj, ukaž, pomůžu ti s tím.“

Vědro zarachtalo, provaz se rozeběhl jako vyrušený had a zmizel za ním v hloubi studny. Janka odskočila pozadu do kopřiv (popravdě, málem si do nich sedla), ruku na srpu.

Čahoun v zelených hadrech, korunovaný širokým kloboukem s liščíím ohonem, se nejistě usmál a dodal:

„No, tak teď tam jeden z nás bude muset slízt.“

Janka ustoupila ještě o pár kroků do kopřiv a opatrně si ho prohlížela. Měl mladou, poctivou tvář (taková bývají nejhorší, říkala nebožka maminka), na které rašilo dvoudenní strniště. Dlouhé hnědé vlasy si zřejmě vázal do uzlu, který se ukrýval pod kloboukem. Hadry, které nosil na sobě, vypadaly na druhý pohled už upraveněji. Byly to prostě šaty člověka, který si cení praktických věcí natolik, že zanedbává svůj vzhled. Vestu s roztočivými nášivkami, rozdrbaná košile, dvěma korálky zdobené nohavice doplněné bederní rouškou namísto kalhot, vysoké kožené boty. I na vzdálenost několika kroků z něj byl cítit oheň.

Takže k nám zase jednou přijeli trampové, pomyslela si. Starosta bude radostí bez sebe.

„Neboj, já jsem neškodnej, Janko,“ usmál se cizinec.

„Kdo jsi? Odkud znáš moje jméno?“ zamračila se. Bylo na něm něco povědomého, ale kdo by si je pamatoval. Trampy. I když tenhle by možná za zapamatování stál...

Ale no tak.

„Byli jsme tu před pěti lety, můj táta tenkrát dovez tomu tvému něco speciálního. Hrabali se v tom tři dny a po tu dobu jsem s ním přespával u vás ve stodole. Pak se ale ukázali Prezidentovi vojáci a museli jsme zas táhnout dál...“ vysvětloval trempíř.

„Hm... malej Joe?“ vyvalila oči Janka.

„No jo, trochu jsem vyrost,“ pokrčil rameny, „můžu tě doprovodit do vesnice? Naši už tam asi budou.“

„Radši ne, přišla bych do řeči. Mladá holka se nemá courat s cizím klukem sama po lesích,“ zavrtěla odmítavě hlavou.

„No, to by právě měla,“ uchechtl se Joe, „ale je mi jasný, jak to u vás asi chodí. Dobře, sejdem se tam,“ dodal, dotkl se na pozdrav prsty okraje klobouku a zmizel zase mezi mladými stromky.

Janka chvíli vyčkala na místě a pak se vydala po přesně ke vsi. Na vědro úplně zapomněla.

Bylo to tak, trampové už se producovali po návsi, která najednou ožila jako při svatohorské pouti. Někde u kovárný hrála kytara, zarostlý obtloustlý trempíř se supím nosem svižně drátoval hrnce přímo u dřevěné kapličky a před ním tak trochu pro radost a tak trochu pro drobné cinkavé peníze tančila dvě nezkroutně vyhlížející děvčata v šatech pokrytých třásněmi, jedna buclatá a domácká jak čerstvě nakynutý chleba a druhá vytáhlá a ohnivá jako divoká kočka. Pantátové kafrali a dojednávally obchody, mládenci civěli na tanečnice a baby si odplivávaly do písku a proklínaly zkaženost téhle kočovné kasty.

Janka zapadla do správkárny. Táta seděl za poncek, pleš pokrytou kapkami potu, a s velkým soustředěním se vrtal v hromadě drátků a obvodů. Nad ním se nakláněl stroje oděný šedivý čahoun s ostře řezanými rysy, koženým kloboukem a šerífskou hvězdou hrdě připnutou na hrudi:

„Tohle je až od Calimanu, z Karpat, byla tam od pětadvacátého spojovací stanice NATO, kromě té vaší jediná, která to nekoupila...“ říkal zrovna, ale jakmile ji spatřil, ustal.

„To je v pořádku, to je moje dcera. Je na ni spolehnutí,“ chytil ho za ruku Jančin táta a odkašlal si

do umaštěného rukávu. Dlouze a suše, tak, jak se na postupující tuberu sluší a patří.

„OK,“ kývnul hlavou šerif a podal jí ruku, „já jsem Šedivec, šerif Černý stopy.“

„Janka. Už jsem potkala Joea, říkala jsem si, že tu budete,“ zalomila mu palec a byla hrdá na to, že si ještě pamatuje, jak se to dělá.

„Vida, já ho pošlu na hlídku a kluk zatím trajdá kolem a potkává holky,“ ušklíbl se napůl vesele a napůl vážně Šedivec, „až nás Prezident vyčenechá a dá pověsit, no, tak mu to spočítám.“

„Snad nebude tak zle, tohle je zapadákov, loni se tu ani nestavili vybrat daně a to je co říct,“ zamumlal Jančin táta.

„Někdo nás časem udá. A v tomhle kraji naše lidi neviděj rádi. Slyšels už o Supích kamarádech?“

„Ne, to je nějaká další osada?“

„Byla, kolínskej guvernér je na Prezidentův příkaz vystopoval a dal postřílet. Všechny do jednoho, i děcka.“

V sednici se rozhostilo ticho.

„To je mi líto...,“ odvážila se za chvíli Janka.

„No jo,“ pokrčil Šedivec rameny, „tak to chodí. Ale když světu vládnou gauneři, je to jenom další důvod pro to, aby se člověk snažil zůstat svobodnej. A jestli to tvůj táta dá do kupy, tak Prezident možná konečně utře.“

„Nerad bych ti dával nějaký planý naděje, Šedivče. Tohle je o několik tříd vejš, než to, co většinou dělám. Opravit sousedovi rádio, to jde snadno. Ale tohle je vojenský satelitní vysílač. I když to dám dohromady, mohlo tomu dávno odejít naprogramování, může to být šifrované, používat neznámý protokol. Nebo klidně všechno najednou,“ brblal Jančin táta a když skončil, opět si silně odkašlal.

„Ale jestli se to povede a probudíme Přesunutý,“ držel se Šedivec svého optimismu, „jsme za vodou.“

Janka chvíli nerozuměla, co tím chce říci, ale pak jí to došlo:

„Tati, vy vážně...?“

Přesunutí byli v její době spíš jen legenda, než cokoli jiného, ale byl alespoň jeden dobrý důvod, proč v ni věřit – přes noční oblohu stále vytrvale putovaly jasné tečky doprovázené občasnými záblesky otáčených solárních panelů. Roddenberry, Nový Jeruzalém, Agni, Avalon a Duo-šao-lei. Pět obřích úkrytů na oběžné dráze Země, v lepším případě konzerva starých dobrých časů před Rychlou dobou ledovou a Poslední válkou, v horším

největší sarkofágy, jaké kdy lidstvo vytvořilo. Nikdo nevěděl, zda se v jejich vnitřnostech skrývá přes tři miliardy spáčů, kteří čekají, až se budou moci vrátit na Zemi a obnovit zašlou slávu jednadvacátého století, nebo stejný počet vysušených mumii tiše zavražděných příliš blízkými výbuchy jaderných hlavic.

Jančin táta vždycky doufal v první možnost. S Rychlou dobou ledovou, říkal, počítali. To byl ostatně přírodní jev a přišla postupně. Lidé tenkrát budovali pod zemí i ve vesmíru úkryty, kde mohli počkat, než se přezene. Ne všichni ale měli možnost dát se hibernovat, ne všichni chtěli. Ledovce je tlačily k rovníku, místa ubývalo, bylo třeba o něj bojovat. Přišla Poslední válka. Celá města zmizela, čirá pomstychtivost se obrátila i proti úkrytům v podzemí a ve vesmíru. Lidé téměř vymřeli. Ale přineslo to s sebou i jedno nečekané plus, a to další změny podnebí a ústup ledu.

Pět stanic, vysvětloval jí často táta, musí být v pořádku. Upravují svou dráhu, otáčejí solární panely. Můžeš to vidět i obyčejným dalekohledem. Pokud přežily tyhle systémy, přežila určitě i podpora života. A radiace se sotva dostala dovnitř – vždyť ve vesmíru je jí spousta a stanice před ní musely být stíněny. Ti lidé prostě jen čekají na vypočítaný konec doby ledové. Kdyby jim někdo řekl, že skončila mnohem dříve, kdyby je probudil...

„Je to tak, Janko. Nevím, jestli se nám to podaří. Ale musíme to zkusit. Když teď máme příležitost se s nimi spojit, když máme konečně přístroj, kterým bychom mohli proniknout do jejich systému a probudit Přesunuté dřív...“ naléhavě vysvětloval táta.

„Je to naše povinnost,“ dodal Šedivec, „v jejich době bylo na Zemi mnohem líp. A oni budou chtít žít tak, jak žili předtím. Pro malý tyran, jako je váš prezident, už nebude místo!“

Jejich nadšení bylo téměř nakažlivé. Naivní, to ano, ale když se na ně Janka dívala, získala najednou dojem, že by snad tihle dva – starý nemocný správkař a šerif kočovné osady, skutečně mohli změnit svět.

Jenže svět se mění nerad a ztěžka a Osud se někdy ubírá cestíčkami, které se přičít našemu smyslu pro příběhy s dobrým koncem. Ostatně, ani Prezidentovi vojáci toho dne nepřítáhli proto, aby zamezili dokončení vysílače. Vůbec o něm nevěděli. Jen si

někdo někde vzpomněl, že v téhle vsi opomenuli loni vybrat daně.

Kdyby přišli o týden dřív nebo o týden později, nic by se nestalo, nejvyšší by někoho zbili a zapálili jednu dvě chalupy. Nesetkali by se s Šedivcovými trampy. Nepokusili by se je napadnout. Nedošlo by k přestřelce. Nikdo by nezemřel.

„Jsou tu! Vojáci jsou tu!“ křičel Joe, když vbíhal do sednice.

Skoro zbytečně, suché praskání pistolí, štěkot vojenských samopalů i řev motorů terénních vozů na rostlinný olej mluvili za něj.

Šedivec a Jančin táta se na sebe rychle podívali.

„Vyříd' našim, ať se stáhnou!“ zakřičel šerif na syna a sebral se stolu černou krabičku, která skrývala všechny jejich naděje, „Dostali by nás a musíme zachránit tohle!“

Vzduchem něco hvízdlo a venku se ozvala hlasitá rána doprovázená zvukem padajícího zdiva. Hrnky na poličce u stěny se sesmekly a roztržily na podlaze, okenní tabulky vletly do místnosti rozbité na sto kusů.

Joe padl na zem, hned vedle Janky.

Další granát už přistál mnohem blíž.

Je ráno. Do listí podzimem obarvených stromů se opírá mírný déšť, po obloze se rychle ženou rozpité mraky. Ve vzduchu je cítit kouř, který rozhodně nepochází z domácích pícek ani táborových ohňů. Vesnice mlčí, jenom dva domy zůstaly stát a i ty jsou nyní prázdné.

Prezident nesnáší odpor. Vládne sice jen malému území, které je možné obsáhnout pohledem z Řípu, ale o to víc se cítí být ohrožený. Jeho země je tak malá a žije v ní tak málo lidí, že postaví-li se mu na odpor jen jeden člověk, je to už nezanedbatelné množství.

S nepřáteli je třeba se tvrdě vypořádat. Živly, které nemá pod kontrolou, zlikvidovat, přeživší prodat do otroctví. Ať si s nimi užijí ostatní.

Ves je prázdná. V blátě se táhnou stopy dvou terénních automobilů obklopené otisky bosých nohou. Všechny jdou pryč, žádné se nevrací. Ani mrtví tu nezůstali, jeden ze statků se krátce před odchodem vojáků změnil v jejich pohřební hranici.

Havrani. Mouchy. Osamoceny chromý pes. Ticho.

„Janko? Janko?“

„Co se stalo?“

„Asi to nejhorší, bojím se.“

Jako poslední opouští bývalou vesnici mladý pár, oba je už trochu známe. Oba si nesou těžké kožené torny, ani jeden se neohlíží. Dívka drží v ruce malou černou krabičku:

„Něco to píše. Zřejmě to chce vložit nějaký kód z návodu. Máš ho?“

„Ne. A mám dojem, že ani táta nic takového neměl.“

„A kde ho seženeme?“

„Uvidíme. Někde být musí. Ne všechny archivy shořely. Přinejhorším zkusíme Alexandrii. Mám pár kamarádů v přístavech na jižním pobřeží a jeden z nich se tam před pár lety stavil. Prej je tam živý město a stojí tam největší knihovna na světě.“

„Je to daleko?“

„Bude to dlouhý vandr.“

Janka a Joe nám pomalu mizí za obzorem. Odtud nevidíme, co leží před nimi, ale můžeme alespoň hádat. Budou muset co nejrychleji opustit Prezidentovu zemi, její hranice naštěstí leží nedaleko odtud, v brdských lesích. Možná tam najdou nějaké spojení. Při troše štěstí proklouznou kra-

jinou rozdrásanou drobnými šarvátkami zdejších prezidentů až k Dunaji. Projdou hlubokými alpskými údolními i vlhkými, temnými a dlouhými tunely, které pod horami lidé vyhloubili ještě v té neuvěřitelné době, kdy měl skoro každý svůj vlastní automobil. v poklidných Korutanech si zpěvem, tancem a trochou exotické řemeslné práce vydělají něco peněz a podél zelené Soči sejdou až na mořské pobřeží. Cestou budou sbírat pověsti, naslouchat vyprávěním a hledat.

Nakonec jim možná nezbude, než se nalodit a vydat se na dlouhou a nebezpečnou cestu po moři až do delty Nilu – a nebo jít mnohem delší cestou přes celý Balkán, země pohostinné a zároveň plné lupičů a neznámých nebezpečí zanechaných tam nejen Poslední válkou.

Možná skutečně dojdou až do Alexandrie. Možná tam najdou způsob, jak se spojit s Roddenberrym, Novým Jeruzalémem, Agni, Avalonem a Duo-šao-lei. Možná se svět zase jednou změní.

Ale to je všechno daleko, teď akorát přešli první kopec a sestupují do údolí.

Odtud už je nevidím. Ale myslím, že jsem zahlédl, jak se drželi za ruce.

A to je dobrý začátek.

*2. místo v próze nad 23 let
Jan Pohunek – Přebal, Praha*

Malý obrázek z Rumunska

Svět je dlaň,
je z lipového dřeva
a voní ohněm
a teplým dechem z chlěva.

Svět je dlaň,
co někdy tvrdě svírá.
Zní ale písní,
má chuť ovčího sýra.

Svět je dlaň
je vlídná k našim touhám.
Tak dej Bůh štěstí.

Ať je tvá cesta dlouhá.

*3. místo v poezii do 23 let
B.B. Deneb, Praha*

Na plovárně

Ženy básníků
– ostražité lučičstnice
vartují na baštách zabraných území
zatímco na širých pláních léta
dávno už vzňaly se
hunské ohně dobyvačných panen

Jen slunce to ví
když v poledne zlehounka klade se na vlny
když zlatými prsty
hladívám holkám
zmáčené čtverečky bavlny

*2. místo v poezii oldpsavců
Jaroslav Šlejmar – Kutloch, Rokycany*

Kamenný svět

V kamenném světě žiju si svůj den.
Když procházím kamennou bránou,
po kamenné cestě.
Z nebe padají perly,
slzy hvězd,
a na kamenných stromech
zvonkohrají.
Beru do dlaní kamennou růži,
voní chladně.
A mech opodál zelenavě studí.
V kamenném potoku omyjí tvář,
ve vodě barvy křišťálu.
S pramínky vody cítím,
jak působí kamenné souznění.
Žiji? Nebo už nežiji?

*3. místo v poezii nad 23 let
Marcel Gregor, Chrudim*

Předjaří

Zamrkání křídel do tmy.
Život se hrubě dere skryšší
a v obilíčku zeleném
zas střehnou klas
stery oči myší
Ještě spi, matičko...
Zas vraždí červy pro holátka.
Syn proti synu
jako kdysi,
jako napořád...
A naději Smrt si v kosti vtírá
jak kolomaz,
jak na pleť krém.
Spi, stará,
vše je při starém...

*3. místo v poezii oldpsavců
Stanislava Bumbová, České Budějovice*

Bludný kořen

Hradba pískovcových skal se před námi tyčila jak středověký hrad. Stáli jsme na začátku úzkého kaňonu plného padlých kmenů a slizkého mechu. Jack přestal zírat do staré mapy a soustředil se již pouze na displej GPSky. Pokýval souhlasně hlavou a s temným uspokojením ji roztřískal na malé kousky o nejbližší kámen. Chvilí jsme jen tak na sebe hleděli, potom jsem si vyhrnul rukáv košile a zařal zuby...

Čekal jsem, že to bude bolet víc. Zakrvácený čip z mého předloktí spadl kamsi do mechu a Jack ke mně natáhl svoji pravačku. To už bylo horší. Rejpat se kamarádovi nožem v ruce a hledat toho malého bonzáckého zmetka bylo teda pěkně hnusný. V momentě, kdy už se mi začalo navalovat, jsem na něho špičkou nože narazil. Během okamžiku byl venku a následoval svého kolegu. Jack si utřel orosené čelo, krev z prokousnutého rtu a podíval se na hodinky.

„Moc času teda nemáme.“

Nahodili jsme bágly na záda a vběhli do příšeší kaňonu.

Za chvilku ty čipový šmejdi zjistí, že jejich zdroj energie – naše krev – je kdoví kde a spustí poplach.

A někde naskáče pár chlápku do vrtulníku a poletí nám zachránit život. A budou se hodně divit a až je to divení přejde, tak zavolají jinejm chlápčům a ti rovněž naskáčí do vrtulníku, jenž nám pro změnu ty naše životy půjdou sebrat.

Svévolné deregistrování je totiž hrdelní zločin.

Kaňon ústí do malé oválné roklinky se spoustou skalních šterbin po obvodě.

„Ještě pět minut,“ pronesl Jack při pohledu na hodinky. V dále se ozval charakteristický zvuk letícího vrtulníku. Mlčky jsme se na sebe podívali.

Jestli to byly všechno jen vymyšlený kecý několika senilních dědů, tak za chvilku budeme mít tu čest zjistit, jestli Slídiči jsou opravdu genetiky upravení zdrogovaní magoři, plní implantátů, schopní vyčmuchtat cokoliv a hlavně kdekoliv.

„Dvě minuty.“

Všechno to začalo před rokem, když Jack přinesl starou, ručně psanou knihu, kterou našel při demolici Staré čtvrti. Na hřbetu měla nápis Kronika a první zápis byl z roku 2007. Z té úžasně doby před povinnou registrací. Doby, ve které si lidé mohli dělat, co

chtěli, nevládl jim Kartel, ale nejlepší a nejchytřejší z nich, zvolení v jakýchsi svobodných volbách!

A mezi nimi byli i ti, kteří napsali Kroniku a v ní popsali svůj život v lesích. V lesních kempch, na stránky se scházeli u ohňů. Hlali jsme s Jackem její stránky kdykoliv to šlo. Celých dvacet let jejich života, až do roku Registrace. Po tomto datu následovaly jen bílé stránky.

Doufali jsme, že někteří z nich by mohli žít a začali po nich pátrat.

Ale vůbec nikoho jsme nenašli. Jako by se po nich zem slehla.

Jacka potom na půl roku nečekaně zavřeli do lágru za nedovolený pokus o rozdělení ohně v zadním traktu Ghetta. Navíc mu snížili životní bonitu o deset bodů a to znamenalo přeřazení do spodního traktu. Dalo nám dost práce se znovu najít, ale povedlo se, a před měsícem mi v průchodové zóně vítězně předal kus poničeného papíru.

Když jsem se do něho začel, bylo mi hned jasné, že jde o poklad. A nebylo to jenom tím, že rukopis byl stejný jako v Kronice.

Na papíru byl totiž návod k cestě do jakéhosi Nového světa, přes zařízení nazvané Bludný kořen. Dlouho jsme nechápali, o co jde. Nakonec jsme to riskli a po zadání několika klíčových slov z textu do vyhledávače nám Helpgoogle vyplivl hromadu textů a odkazů na jakési paralelní vesmíry, posuny v prostoru a celou kupu starých pohádek a pověstí.

Po několika večerech usilovného čtení nám s Jackem začínalo být jasné, proč jsme nenašli autory kroniky ani po nabourání do Registru.

A taky nám bylo jasné, že tuhle příležitost si prostě nenecháme ujít.

Nový svět.

To znělo až příliš lákavě.

Svět bez čipů, Kartelu, bonitních kast a života v Ghettu.

Chvilku běháme v roklince sem a tam.

„Tak a už o nás vědí. Kde to jen může být?!“ Jack se zadýchaně opřel o skalní masiv a já shodil batoh z bolavých zad. Právě v tomhle okamžiku dostávají Slídiči od zástupce Kartelu další úkol...

Nakonec jsem to byl já, kdo si všiml zbytku provazu uvázaného kolem kmene borovice rostoucí asi tři metry vysoko ve skalní stěně.

Vydrápat se vzhůru bylo dílem okamžiku a pohled, který nás tam uvítal, byl prostě úžasný. Obvyčejný malý vlez do jeskyně.

Tak obvyčejný...

Jen kdyby se o něm nepsalo na jednom starém poničeném papíru...

Vytahujeme baterky a lezeme po čtyřech dovnitř, bágly táhneme za sebou. Po pár metrech se strop zvýšil, akorát tak na pohodlnou chůzi, bez hrozby krvácejícího čela.

Jdeme dál.

„To je von,“ vydechl Jack.

Chvilku nevěřícně zíráme na kus prastarého dřeva, volně pohozeného na konci jeskyně. Všude kolem něho byly po stěnách uhlem nakresleny prastaré symboly lesních moudrostí a postavy. Největší z nich měla varovně vztyčenou ruku. Neodůvěřivě obcházmí legendami vprůhleděný kořen a netajím své rozčarování. I Jack je plný pochybností a potom pomalu a opatrně, připravený kdykoliv cuknout, přejíždí nad ním rukou. Nic.

„Jestli to byly všechno jenom kecy, tak jsme v pěkných sračkách, brácho,“ pokejval zamyšleně hlavou a mě zatrnulo při pomyslení na Slídiče, kteří jsou nám již jistě v patách.

Jack povstal, zhluboka se nadechl a podíval se mi do očí: „tak nám drž palce“ a po krátkém zaváhání skočil přes kořen.

Úžasem jsem si sedl do písku. Nad kořenem se rozlévala žlutavá záře a v ní pomalu mizel temný obrys Jackovy postavy.

Vzápětí na to mě zaplavila vlna nadšené euforie. Tak je to pravda! Brána do světa, kde můžeš ještě zůstat svobodným člověkem, kterého nikdo nešpízuje dvacet čtyři hodin denně. Do světa, ve kterém se můžeš pohybovat, kam se ti zlíbí a žít tam, kde chceš – opravdu existuje. Šeptem a v náznačích sdělované tajemství je pravdivé.

Vstal jsem, zavřel oči a se staženým hrdlem a bušícím srdcem Jacka následoval.

Nic zvláštního jsem necítil. Ani teplo, zimu, vítr, žádný hluk, světlo... nic. Opatrně jsem otevřel oči.

Tma. Všude dokola je tma. Rozsvěcím baterku a s údivem zírám na volně ležící bludný kořen a symboly lesní moudrosti na zdech.

Sakra! Tady něco nehraje. Klesám na všechny čtyři a hrabu se z jeskyně ven. Prudké světlo mě uhodilo do očí. Zakopávám o sedícího Jacka. Dívá se na mě usazenými očima.

„Je to v hajzlu, brácho. Nefunguje to.“

Pomalu a zmateně se rozhlížím po roklince a po kaňonu, kterým jsme před chvilkou přišli. Někte

na jeho druhém konci do něho právě vchází Slídiči, natěšení na brzké setkání s námi. Nebráním se a brečím taky. Zklamáním, vztekem i obavou z konce...

Ani jsem si nevšiml, kdy Jack rozdělal pod jedním z převisů oheň. Pohodlně se uvelebil a od pláče zarudlýma očima se podíval směrem ke mně. „Myslím si, že máme předplaceno na víc, než jen mínus deset bonitních bodů, tak je to asi jedno, ne?“

Pomaloučku se zvedám a usedám do písku vedle něho. Oheň popraskává a jeho teplo mi vrací opět sílu. Sílu, se kterou přichází i nečekaná odvaha a jakési smíření a klidné očekávání věcí příštích. Ležím a pomalu se nechávám unášet myšlenkami, jaké by to bylo, kdyby bylo.

Pomaloučku se stmívá, už by tu měli být. Chvilku si lámou hlavu nad nějakými vhodnými slovy na rozloučenou, jak jsem to kdysi viděl v jednom válečném filmu, ale nic lepšího, než to, co právě v době cítím, mě nenapadá, tak si jen dělám pohodlí a přikládám do ohně.

Venku je tma. Převis je rudě osvětlen a část záře dopadá i na kmeny nejbližších stromů. Skoro jako kdyby tančily.

Jack vhodil do ohně poslední klacek, zvedl se a vyšel před převis. Čekání na Slídiče se začínalo stávat neúnosným a opět jsem cítil, jak mě společně s uhasínajícím ohněm opouští jím darovaná síla.

Noc a vítr

V hospodě malují a do kostela se nám nechce, takže od vlaku v půl jedenáctý vyrazíme do lesa rovnou. Víta a já. A netrvá to dlouho a bavíme se o mrtvejch. Víta sice není kdovíjak cimpřlich a strašpytel, ale mrtvý lidi nějak nemá rád. A protože jsem dneska svačil talíř vtipný kaše, začínám to do něj hustit sotva vylezeme kolem statku na cestu k lesu.

„Hele, a tos věděl, co se tu dělo za třicetiletý války?“ ptám se. Jen mručí jako že ne.

„To tu táhli Švédí od Plzně a dělali tu pěkný peklo,“ povídám. „Bylo to jednoduchý – zeptali se tě: Máš něco proti Švédům? Vypálíme ti vesnici! Nedáš krávu? Šup na strom! Dlouho se jim nikdo nepostavil. A s armádou tenkrát táhl kvartýrmajstr,

Jacka jsem ve tmě spíš tušil, než viděl, ale jeho výkřik mě postavil na nohy taky. Naděje v zákraky přeci odchází až poslední... Tak sbohem.

Vyšel jsem ven a postavil se vedle něho a snažil se najít hladké obrysy skafandrových postav Slídičů, než jsem si všimnul, že Jack nekouká směrem do temného lesa, ale přímo vzhůru.

S obavami jsem jeho pohled následoval a úžasem se mi zatajil dech. Nebe nad námi bylo plné hvězd, obrovský stříbrný pruh, který naši otcové nazývali Mléčnou dráhou, se klenul nad námi jak vítězná brána zvoucí k dalšímu putování...

Žádná zrcadla, sluneční elektrárny, orbitální výtahy ani přestupní stanice. Nic nerušilo pohled, který jsme znali pouze ze starých fotografií a datových nosičů.

Nic. Vše bylo pryč a my jsme tady.

Na prahu Nového světa.

Nevím, jak dlouho jsme s Jackem fascinovaně zírali do nekonečných končin vesmíru, než mě zatahal za rukáv a ukázal směrem k temnému obrysu protějščí kopce a já v tu chvíli poprvé v životě poznal pocit naprostého duševního naplnění.

Oranžové světýlko, nesměle svítící do tmy nemohlo být nic jiného, než další táborový oheň.

Beze slov jsme vstali, hodili bágly na záda a vyrazili vstříc jeho světlu. Byl nejvyšší čas na pořádné zalomení palců.

*1. místo v próze oldspavců
Michael Antony – Tony, Praha*

ktej se ve vypalování a věšení vyžíval – jmenoval se Kristensen a nakonec dostal, co si zasloužil, protože jednou vyjel před ostatníma na průzkum terénu a kousek odsud ho umlátíl polesnej klackem. Polesnýho pověsili, hájovnu spálili a Kristensena pohřbili na hřbitově v Podhůří.“

„A pointa?“ ptá se Víta.

„Pointa je ta, že od ty doby se nějak rozmnožily případy divnejch úmrtí v okolí,“ lakuju ho dál. „Pocestnej jde přes les a najdou ho s rozbitou hlavou pod skalama – zabloudiv a sletěl sám, nebo mu někdo pomohl? Hajnej se zblázní a vystřílí celou rodinu – bylo to z dlouhý zimy, nebo na polesní stráž? Svýho času se tady říkalo Na prokletým polesí. Hodně se toho ututlalo a po revoluci se toho

naštěstí chytili záhadáři, takže nebylo tak těžký se jim vysmát. Akorát že lidi tu prostě... umírají, no. Pamatuješ Falešného Jacka?“

Víta možná přikejvl, ale protože se les kolem nás sestoupil do husta, šlapal už touhle dobou za mnou. Cesta vedla do mírného kopečka a přes nízký hřeben nám foukal do obličeje studený vítr. „Uhm-m,“ udělá Víta místo odpovědi a zašramotí kámen, jako by zakopl.

„Tak ten mi říkal, že tady jednou viděl něco hodně divného,“ pokračuju. „Prej takhle šel na vandr – zrovna jako jdeme my – a proti hřebenu viděl chlapa. Akorát že ten chlap měl půl hlavy, belhal se jako mátoha a táhl z něj divnej smrad. Naštěstí Jacka nezahlídl a ten měl dost rozumu na to, aby se spakoval a odpálil na druhou stranu.“

Chvilku je ticho a já myslím na Falešného Jacka. Byl to ochlasta od Boha, ale od jistý chvíle zvednul stavidla a propracoval se k nádhernému selhání jater rekordní rychlostí. Že by si mohl fatální Kristensen udělat další zářez na pažbě ne tím, že někoho shodil ze skály, ale tím, že by mu prokrel játra?

„Osobně si myslím, že je to pitomost,“ povídám a šlapu dál. „Jack byl ožralej a kdo ví, co viděl. Navíc je to čtyři sta let, co se tu po kraji potloukal nějaký Kristensen a kdo ví, jak se to vůbec celý seběhlo – jestli to není akorát nějaký další Hágen.“

Za žádama se mi ozve další zamručení. Je čas na krátkou pauzičku. Právě jsme se přehloupli přes hřeben a vítr se do nás opírá zezadu. Strkám do pusy cigaretu a šátrám po sirkách v kapse. A najednou cítím takovej divnej lepkavej smrad, jako by někdo smíchal syrovou hlínu, zaschlou krev a špatný svědomí.

A dochází mi, že mě nakonec dohnalo to, co jsem si sám vymyslel. Bez ohledu na to, že jsem si ho vybájl až po poslední tkaničku na košili, někde cestou Víta zmizel a za mnou šel Kristensen. A že jakmile se otočím a podívám se na něj, bude dost opravdovej na to, aby mě tu zítra, pozejtří nebo o něco později někdo našel s vypálenou sirkou v ruce studenýho.

Sfoukávám sirku, natáhnu kouř do plic a otočím se.

*3. místo v próze oldpsavců
Robert Čapek – Farář, Nehvizdy*

Zastávka

S úctou k posvátnému prostoru
tiše zvednout hlavu nahoru
kde věčné světlo lampy září

Rozbité okno na oltáři
čmáranice na zdi za obrazy
od kamen ke stropu pruh sazí

na zemi staré jízdny řády
A v téhle noci právě tady
v místnosti kousek od peronu

člověk je zvláště blízko tomu
co všechno kolem přesahuje
I když mu vlak už dávno ujel

*1. místo v poezii nad 23 let
Vojta Kouba, Chrást u Plzně*

Klec

Ztuhlá je řeka z obou stran
Havrani zase v Rusku hnízdí
A vítr fičí od nich k nám
Plešaté stromy trpí žízní

Před cestou ptáci měli strach
Aby jim nepomrzla křídla
Každý z nás napůl sebevrah
Své švestky mění na povidla

Podzim má sladkou náladu
A připaluje buchy v peci
Ukládám křídla do skladu
Přes zimu budu JEŽEK v KLECI

*Zlatý Trapsavec
Vlastimila Hlavatá – Ařka, Náchod*

Pidimužík

„Rudlóóó, chceš ty vajíčka umíchaný víc nebo míň?“ zaznělo z obytného přívěsu.

„To je fuk Maruš, hlavně když budou umíchaný.“

„Já jenom, jestli je chceš víc tekutý, nebo víc hustší?“

„Prostě je umíchej.“

Účetní Rudolf Sláma seděl na rozkládacím křesílku před obytným přívěsem a přemýšlel, kde se stala chyba. Když před několika týdny svolila jeho žena k dovolené v přírodě, zaplesal radostí. Teď seděl před přívěsem v přeplněném a hlučném kempu a bylo mu blivno. Takhle si to rozhodně nepředstavoval.

„Tak Rudlo, už je to hotový,“ vylezla z přívěsu Marie Slámová s talíři vajíček v rukou a natáčkami ve vlasech.

Účetní Sláma mírně pobledl.

„Tak, že bychom se šli projít k řece?“ navrhnul když dojedli.

„Blázníš, budou Pouta,“ odvětila Marie Slámová a jala se připojovat přenosnou televizi k autobaterii. Během chvíle se ke všeobecnému kempovnímu hluku přidala i znělka zmíněného pořadu. Rudolf Sláma pobledl ještě víc a polkl několik žaludečních tabletek.

„To je hnus, tohleto,“ prohlásil kolemjdoucí pidimužík s baťohem a zmizel v lese.

Účetní Sláma zůstal v křesílku jako opářený.

„Vidělas' to, Maruš,“ zalapal po dechu, „to přece není možný.“

„Viděla,“ odpověděla Marie Slámová a schroustla preclík, „to je rekapitulace z minulého dílu.“ A pokračovala: „Vona na něj chtěla hodit to dítě, co není jeho a vona ho vlastně vůbec nečeká, ale von jí na to přide a vrátí se k tý první, protože vona ho miluje a von...“

Co „von“ už účetní Sláma neslyšel, neboť zmizel v lese v tom samém místě, jako před chvílí pidimužík.

Tak to asi nebyl nejlepší nápad, pomyslel si účetní Sláma na dně menší rokle, do které spadnul hned na kraji lesa. Pak si představil čas při Poutech a rokle mu náhle přišla mnohem útulnější. Potom objevil ty stopy.

V blátě na dně rokle byly stopy maličkých kanad, směřující někam dál do rokle.

„To je přece nesmysl, žádný pidimužíci ve skutečnosti nejsou,“ zabručel si pod vousy, ale vzápětí se vydal po stopách směrem do rokle.

Za roklí byl kopec a za ním další rokle. No, rokle. Vlastně to byl spíš dolík. V dolíku plápolal oheň a u ohně seděl pidimužík.

„To je dost Slamáku, že ses ukázal,“ řekl místo pozdravu pidimužík, „už jsem se o tebe začínal bát.“

Účetní Sláma se lehce zapotácel.

„Pidimužíci neexistují.“

„Za to pupkatejch účetních je jako máku,“ nevzrušeně odpověděl pidimužík, vyndal z pidibaťohu pidibuřta a začal si ho zvolna opékat.

„Chceš taky,“ nabídnul, tentokrát buřta běžné velikosti, účetnímu.

Účetní Sláma se pomalu smířoval s tím, že pidimužíci existují a přisednul k ohni.

„Dal bych si, ale je to nezdravý.“

„To je zvláštní, dřív ses jih moh' ujíst a teď děláš fóry.“

„Ty mě znáš?“ vyděsil se Sláma.

„Jasně, jsem totiž vandráckej pidimužík.“

„Nejsou žádný vandrácký pidi... pidimužíci neexistují...“, zkusil se naposledy Sláma.

„No, na to že neexistuju, se mnou pěkně konverzujes,“ líšácky se zatvářil pidimužík a dodal: „Sedni si, než to s tebou praští a dej si,“ podal Slámovi placatku.

Sláma, stále ještě v šoku, se napil.

„To je dobrý, chutná to jak strejdiva meruňka,“ zamlaskal, „kdysi jsem s sebou vozil podobnou.“

Pidimužík se na Slámu podíval a kromě úsměvu bylo v jeho tváři ještě něco.

Sláma obracel placatku v rukou a najednou ztuhnul.

Na placatce byl nápis PRO SLAMÁKA OD STREJJDY...

„To přece není možný, ta se ztratila při stěhování...“

„Prd ztratila,“ odvětil pidimužík, „Maruš ti ji tenkrát vyhodila.“

„Ale né,“ vysvětloval účetní, „byla v baťohu s ostatními věcmi a ten se ztratil při stěhování.“

„Aha, takže jak jsem ten bágl tahal z popelnice před vašim barákem, tak to se mi asi zdálo,“ rozčilil se pidimužík a lusknul prstíčkama.

Vedle účetního Slámy se objevil starý odřený batoh a ještě starší a odřenější kytara.

A jeжда, pomyslel si pidimužík, to bylo asi moc narychlo.

Ale v účetním Slámovi přece jenom zbylo něco málo trampské houževnatosti, takže se probral za necelých deset minut.

„Kde to sem,“ rozhlížel se kolem sebe Sláma.

„Malinko jste omdlel, pane účetní,“ ustaraný pidimužík poplácával Slámu po tváři.

„Říkej mi Slamáku.“

Oheň popraskával, Slamák s bradou mastnou od buřta naladil kytaru a pidimužík si nacpal fajfku višňovým tabákem.

„Jak jsem na tohle všechno moh' zapomenout?“ zamyslel se při drnkání Slamák.

„Nezapomněl's. Jenom si začal přemýšlet o jiných věcech.“

„To je fakt. Práce, totální nesvoboda, revoluce, totální svoboda, zase práce... na jednoho je toho moc.“

„A co s tím hodláš, Slamáku, dělat.“

„Co bych dělal, jsem zase zpátky a sedím u ohně.“

„To děláš teď, ale co potom?“

„Žádný potom mě nezajímá.“

„A co Maruš?“

„A hrome,“ Slamák si zase začal připadat jako účetní Sláma.

„Tenhle oheň jednou zhasne,“ pokračoval pidimužík, „ať budeme příkládat jak chceme, jednou stejně zhasne.“

„A hrome.“

„Nehromuj a něco dělej,“ povzbuzoval pidimužík, „jako první můžeš prodat ten příšernej karavan.“

„To neklapne, Maruš si na něj děsně potprí.“

„Maruš, zase Maruš...“ bručel si pod fousy pidimužík.

„Říkal's něco?“

„Nic. Víš, kdy jsem jednou jedinkrát na tebe na vandru nedával pozor?“

„Kdy?“

„Když jsi jel v létě na Mácháč.“

„To si pamatuju, tam jsem poprvé potkal Maruš.“

„No, právě. Proto ti teď něco dám.“

Pidimužík vyndal z batohu ještě jednu fajfku.

„Když to s Maruš nepůjde po dobrém, tak tu fajfku zapal a uvidíš.“

„To neklapne, vona nemá ráda kouř.“

Pidimužík se na Slamáka podíval jako na něco podivného, co vylezlo ze shnilého pařezu.

Začínalo svítat.

Pidimužík utáhl přezky na batohu a zrušil ohniště.

„Mě se ale ještě nechce zpátky,“ protestoval Slamák.

„To věřím, ale já už musím jít. Mám práci,“ pravil pidimužík.

„No a co já?“

„Ty máš taky ještě dost práce.“

Slamák si povzdychl a začal přemýšlet, kudy do kempu.

„Ty nevíš kudy zpátky, co?“

„Ale jó... přibližně.“

„Jak moc přibližně?“

„Přibližně vůbec.“

„To není možný,“ pidimužík si bručel pod fousy, „pár let a taková degenerace.“

„Říkal's něco?“

„Nic. Co víš o přenosu hmoty v čase a prostoru?“

„Že to neexistuje.“

„Tak to budeš lehce překvapený,“ zasmál se pidimužík a lusknul prstíčkama.

Slamákovi se zatmělo před očima.

„...vrátí se k tý první, protože vona ho miluje a von jí taky miluje, prostě se všichni milují, ale né zas tak úplně, protože ta první, co je teďkonc druhá, chce bejt zase první, a tak kuje pikle...“

Na minitelevizi u karavanu stále běžela úvodní část šléných Pout.

Slamák seděl na svém rozkládacím křesílku a tvářil se tak vyjeveně, že už by to snad ani víc nešlo.

„Zvláštní sen,“ pomyslel si, „a vyprahlo mi po něm.“

Když se napil minerálky, málem se udusil. Pak si všimnul, že místo flašky s minerálkou drží v ruce placatku od strejdy a lehce se mu orosilo čelo. O kře-

sílko byl opřený batoh s kytarou a v kapse nahmatal pidimužíkovu fajfku.

Pak se zadíval na onatáčkovanou hlavu před sebou.

„Maruško, mám takovej zajímavěj nápad.“

„To to nemůže počkat až potom? Zrovna je to takový napínavý.“

Slamákovi zazněla v uších pidimužíkova slova a bez otálení si zručně zapálil fajfku.

Marie Slámová se probudila rozlámaná a lehce promrzlá. Otevřela oči a něco jí přišlo divné. No něco, vlastně všechno. Ležela na zemi ve spacáku. Nedaleko čoudil oheň a její manžel, účetní Rudolf Sláma, tam v přestrojení za kovboje kombinovaného s výsadbákem něco míchal na pánvi. Posadila se, protřela si oči a čekala, až se okolí ustálí do standardního karavanového interiéru.

„No nic,“ pomyslela si, „opláchnu se a to mě probere.“

Když vykročila ze spacáku, místo na koberec šlápla na nechutně špičatý kámen. To jí probralo.

„Rudlóóó, ukradlííí nááám věccííí,“ vřeštěla Marie Slámová jak požární siréna.

„Klid Mary, nic nám neukradli,“ uklidňoval ji Slamák, „co nemáme, to nám nemůžou ukrást.“

„Co blázníš, měli jsme tu karavan, televizi, křesílka, šaty, no prostě všechno.“

„To sice měli, ale už nemáme. A to co nemáme, milá Mary, to vlastně ani nepotřebujeme.“

„Jak nepotřebujeme,“ hystericky blábolila Marie Slámová, „a co budeme jíst? A proč mi říkáš Mary?“

„Mary ti říkám, protože se tak jmenuješ a jíst budete vajíčka.“ Slamák slavnostně naservíroval pánev.

„Dyt' je v tom popel.“

„Taky se to dělalo na ohni.“

„Proč to šmudláš na ohni, když máme v karavanu vařič...?“

„Nemáme vařič. Nemáme ani karavan. Prostě se s tím smíř.“

Marie Slámová se tvářila krajně zoufale. Kromě nepřítomnosti karavanu ji trápila ještě jedna věc,

ale pořád netušila, co to je. Pak jí to došlo. Zmizela i její oblíbená flanelová noční košile s kytičkama, takže stála uprostřed kempu poněkud nekompletně oděna.

„Rudlóóó, panebože, já jsem úplně nahá.“

„Ano, všiml jsem si,“ odpověděl jí Slamák, „a nejen já. Možná by tě zajímalo tohle.“

A podal své ženě několik zelených flekatých hadříků.

„Tak tohle si na sebe nevezmu.“

„Myslíš?“ usmál se Slamák a rozhlédl se po kempu, kde se začali scházet zvědavci.

Marie Slámová vyděšeně zavýskla a rychlostí blesku se nasoukala do maskáčů.

„No vidíš, Mary, jak ti to pěkně sluší. Tak si zabal a jdeme.“

Marie Slámová sice chvíli protestovala, ale pak zjistila, že jí to v maskáčích opravdu docela sluší a že její manžel už najednou taky není takový tloušťák jako dřív. Zabalit si stačila stejně rychle jako Slamák.

Nad cestou, po které si to rázovali ruku v ruce Mary se Slamákem, seděl na větvi pidimužík. Bafal z fajfky svůj oblíbený višňák a tvářil se spokojeně.

Z rozjímání ho vytrhl až nelidský řev.

„Karlééé, našla jsem hříííbááá,“ hřímala lesem jakási šílená postava v šustákové soupravě.

„Počkej, zapíšu si souřadnice,“ odpověděl podobný šusták, zahleděný do jakési krabičky s displejem.

Pidimužíkovi se udělala husí kůže jako pralinky.

„Fujtajbl,“ odplivnul si, „džípíeska.“

Pak se pozorněji zadíval na šustáka.

„A helemese, Sejrák. Ten taky pěkně dopad'.“

Inženýr Karel Srovátka pomocí satelitní navigace určoval přesné místo nálezu prvního letošního hříbu a zapisoval si údaje o nález do kapesního počítače.

„To je hnus, tohleto,“ pravil kolemjdoucí pidimužík a zmizel v lese...

*1. místo v próze nad 23 let
Petr Soldát – Harmonika, Český Krumlov*

Lesní zátíší

je to tu tak trochu
jako v ložnici chlapa
co uklízení dvakrát nedá
podlahu už dlouho nikdo nezametl
a partaj nahoře
nejspíš zapomněla zavřít kohoutek
ze stropu crčí voda
v kuchyni se něco pálí na pánvi
a ve vzduchu leží kouř
že by se do něj dala zatnout sekera
světlo se dovnitř prodírá
kudy se mu zachce
a všude kolem
anarchie
stromy
jehličí
o ženskou bys nezakopl

kdo by tomuhle odolal?

*2. místo v poezii oldpavců
Robert Čapek – Farář, Nebvizdy*

Podzimní čundr

Měl to být poslední čundr v roce. No nejedte, když vám někdo tvrdí, že je to nejkrásnější místo, který kdy v životě viděl.

„Coveče, vidět a umřít, chápeš...“ básnil vo tom ten novej chlápek, co se k tý naší dvanáctihlavý bandě přidal teprve v září. Ale byl to fakt skvělej kluk. Skvělejš! To našinec pozná. Má to prostě zmáknutý – bezvadný místa, cesty, všecko. Hele, třeba poslední jsme se ztratili, vid'. Tak my jak prašíví zelenáči voblejzáme stromy a podle lišejníku jako hledáme sever. Von koukne nahoru na voblohu a řekne: „Vpravo.“ Prostě: „Vpravo.“ Chápete to. Von ten sever byl podle mapy vopravdu vpravo, ale jak to věděl von jen tak podle voblohy, to nevim. Prostě to má zmáknutý...

Říkal, že je to docela štreka a fakt nekecal. Tahneme se jako kšanda na gaticích už vod pátku. Spali

Návraty

Je Václava
zralým krajem voní jablka
poslední chmýří pcháčů
odlétlo do dálky
schované pod křídly léta

Co zbylo?
Do srdce vtisklá medvědí stopa
z rumunských hor
a ovčí stezky vzpomínek

Tak jsem tu zpátky
na nejistých nohou
v prázdné čekárně předměstského nádraží
jen s automatem na kafe
a počmáranými zdmi

Poslední návrat
z krajiny snů
vítá mě jenom kluk s rukama v kapsách
A výpravčí
s rudými pelargoniemi...

*3. místo v poezii nad 23 let
Kamila Jůzlová, Plzeň*

sme sotva pár hodin. Už je fakt kosa. Danny jí vedle mě klepal, div si nevymlátíl zuby. Většina z nás stejně zkejsla vokolo vohně, takže sme aspoň brzo vyrazili dál.

Byl to tu takovej bohem zapomenutej kout. Sem tam skála, nějaký ty kopce. Pod nohama nám šustilo barevný listí. Foťáka Bědu mrzelo, že není slunce, že by ty listy a ty poloopadaný stromy byly na fotkách moc hezký. – Slunce teda fakt nebylo. Jen takový to šedý vocelovo, bezútěšná bílá obloha a mezi tím mlha, že by ses v ní moh válet. Nemám tyhle dny rád. Je mi z nich trochu ouzko.

Tom se vpředu kochá jakousi bylinou. Drmolí nějakej příšernej latinskěj název a popisuje nám jí vod semínka po humus. Hezká. Prej vzácná.

„Tady je toho mraky.“ říká ten novej a ukazuje po okolí.

„Dřív se vo ní říkalo, že varuje lidi před nějakýma zlyma věcma.“

Tohle se mi na Tomovi líbí. Nejen, že zná každém plevej ménem, ale von i u takhle vzácný kytky ví, že varuje lidi. Kdyby to byla blecha, bude vo ní vědět i do jakého zadku se kdy zakousla!

„To je možný.“ říká ten novej dost vážně. „Všude sou tu močály a mokřiny...“

„Nežer mu to tolik...“ říká mu.

„Jasně.“ usmívá se.

Tahneme se tím lesem už dobrý tři hodiny. Je to trochu jednotvárný – vpravo les, vlevo les, za náma les a před náma, ku podivu – les! Tyhle temný místa sou dobrý v létě, když je děsný parno. To pak člověk takovej chládeček vocení. Jsou to neuvěřitelně hustý smrký s huňatýma větvema až na zem.

Kluci už začínají reptat. Volají na Nového:

„Ty, uvidíme ještě někdy voblohu?“

„Co myslíš...“ utírá ho Novej s úsměvem. Nějak si tím přestávám bej jistej a myslim, že nejsem sám.

„Pauza. Mám hlad. Obědvám. Nevim, kde sem, chci vidět mapu a logr na dně svýho plecháče.“ Ne, že by tý naši bandě Ferry nějak šéfoval, ale v podstatě jako jo. Každopádně, když zastavuje von, zastavujou všichni, to je takovej skoro zákon, protože von je Ferry veskrze moudrej, rovnej a rozumnej chlap. Brejlí do rozložený mapy:

„Kde sme?“ nalíhá na Novýho obložený hordou zvěďavejch ksichtů.

„Tady někde.“ Máchnul rukou Novej. Takový máchnutí by pokrylo Ameriku i s vocéanama.

„Ne! Ukaž přesně, kde sme.“ Ferry se mi zdál trochu nervózní. Kdybych ho neznal, řek bych, že Novýmu zrovna dvakrát nedůvěřuje. Novej si Ferrýho dlouho a tak nějak divně prohlížel. Trochu to tu houstne...

„Jasně. Ukaž, řeknu ti to přesně. Já nemám mapy rád. Chodím radši bez nich. Ale máš pravdu, je to trochu dlouhý, navíc ta kytka...“ šlehl okem po Tomovi. Asi to měl bejt vtip, ale myslim, že sem nebyl sám, kdo z toho pochopil, že nás má za bandu strachy podělaných uftukanců. Asi se to dost dotklo i Ferrýho, kterej většinou bejvá nad věcí. Myslim dokonce, že se ani moc nesoustředil, když Novej zapíchnul prst do mapy, protože na tom místě, co ukazoval, jsme byli asi před pěti hodinami a šli jsme vod něj na sever. To náhodou vim zase já. Zamotal jsem se v tom pitomým lese...

„Ty mi nevěříš?“

„Co?“ zvedám oči vod mapy. Novej stojí nade mnou.

„Jenom koukám, kudy dál...“

„Rovně.“

„Jak to víš?“

„Tak. Vím to...“

Koukám po Ferrým. Krčí ramenama.

„Taky se můžete vrátit...“ v hlase Novýho byla spíš rozmrzelost než zklamání z naší nedůvěry. Osobně bych řek, že to nebyl nejbližší nápad. Jenomže v listopadu už bejvá brzo tma a do tmy bysme se dostali akorát k těm močálům u těch blbých Tomových kytek. Šli jsme tam za Novým jeden za druhým a von furt říkal:

„Bacha, tam nechod, támhle nestoupej...“

„Ten zmetek nás těma močálama převed, ale bez něj sme nahraný!“ šeptal mi Danny. To už jsme zase šli. Rovně. Za Novým. Sliboval, že dojdeme na dobrej flek s ohništěm a že ráno už to bude pohodička a žrádýlko. Vono sme stejně neměli na vybranou. Kromě Novýho to tu nikdo neznal a taky se tu byl i Baddy schopnej ztratit jenom pár metrů vod nás, když si byl vodskočit. Hledali jsme ho skoro půl hodiny. Samozřejmě, že ho našel Novej. Začínám mít dojem, že sme fakt neschopný pitomečci. Asi nás to všechny dost žere. Jdeme mlčky. Držíme se při sobě a koukáme jak cvoci, jak se v tom blbým lese šerí.

Konečně Luk zakopnul o první pařez, kterej v tý příšerný tmě fakt nemoh vidět. Začali jsme padat jako hrušky jeden přes druhýho. Bylo nám trapný tahat baterky, protože Novej nezakopnul ani jednou a fakt byl dost v pohodě. Asi mu podle našeho stupňujícího se klení došlo, že toho máme vopravdu plný zuby. Začal nás chlácholit, ať ještě kousek vydržíme, že ještě asi dva kiláčky a bude ten flek, co flek, flíček, sama postýlka, co postýlka...

„Jasně, vidět a umít...“ dobírali si ho kluci.

Byly to nejdlejší dva kilometry, kterej sem v životě šel. Ale nakonec jsem ten podělaném flek vopravdu našli. Prostě se tam najednou vyloupnul vprostřed těch hlubokeych lesů, jako by sis ho vymyslel. Bylo vidět i kus hvězdnatý voblohy a tak sme tam chvíli stáli a civěli na ty hvězdičky jak tele na nový vrata. Musí to tu bejt fakt dost dobrý. Těšil sem se na ráno, až to tu uvidíme za světla.

Noci zaplápolal vohýnek, kluci sáhli do kytar, no nádhera. Novej kolem nás skákal, div nám spacáky nevodestýlal a nalejval nás čajem s rumem nebo co

to bylo, každopádně to teklo, chutnalo a bylo to teploučky... Já po tom spal jako zabitej!

Prudce votvírám voči. Budí mě strašnej řev. Denní světlo bolí. Chci vstát, ale uvědomuju si, že sedím přivázaněj zádama k nějakýmu stromu. Rozhlížím se kolem sebe. Všichni z naší bandy jsou nějakýma řetězama přivázaný ke stromům vždycky dva, zádama proti sobě. Bezmocně sebou škubáme. Vočima hledám, kdo křičí. Konečně vidim záda Novýho, jak klečí nad Dannym. Asi mu vovazuje nohu, napadá mě.

„Co je?“ řvu na něj. „Co se děje?!“ Danny je můj nejlepší kamarád, mám na něj dávat pozor, tak se vo něj, krucinál, bojim!

„Co by bylo...“ otáčí se po mně Novej. Tupě mu zírám pod ruce. Drží v nich nějakou pilku. Pomalými trpělivými tahy odřezává Dannymu nohu v půlce holeně.

„Ježiši Kriste...“ slyším Ferryho.

„Ale to snad ne, to mě přece jenom trochu přečunujete...“

„Kdo sakra seš?“ vydechl Tom.

„Latinsky už jsem to zapomněl, ale znělo to líp...“ vzal Dannyho nohu a vynesl si ji k ohni..

„Líp než co?“

„...Ohlodávač kostí...“ usmál se na nás v plný šíři svejch ohromnejch silnejch zubů.

„Vítejte doma, chlapi...Teda spíš ve spíži, že jo.“ Chodí mezi náma a pohazuje si pilkou v ruce. „Neberte to osobně, vůbec nic proti vám nemám. Dokonce bych řekl, že vás mám rád. Obzvlášť některé části, ty prostě miluju...“ labužnický si mne pusou. „Prostě je podzim...“ Danny se pozvolna probírá z mrákot a začíná sténat, zatímco se náš věznitel s chutí zakusuje do jeho nohy. „...každá myška, syslík nebo veverka si dělají zásoby...“ Silné čelisti skřípavě drtí syrovou kost. „...protože zima, přátelé, zima je dlouhá, tak dlouhá...“

*2. místo v próze oldpsavců
Stanislava Bumbová, České Budějovice*

Závěrem...

...děkuju všem, kteří se pročetli až sem. Je to pro mě dobrý znamení, že se to dá číst, což je ale vlastně zásluha všech letošních laureátů, že je to tak krásně svižně, mysticky, napínavě, mezivesmírně, hororově, šamansky až tichopádně napsaný.

A jestli se vám navíc zamlouvá nová podoba tohoto sborníčku, chtěla bych upozornit, že zásluhu na tom má hlavně Tom Zvědělík za pěknou obálku a Víta, který na mě přebral dohled nad tím, aby to bylo čitelné.

Štěbně